

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

1914. év, február 1.

III. FÜZET.

LIII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évidíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek tára stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő

“Patria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékozásául!

Az „Erdészeti Lapok” közleményeik körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bárminemű tudósításokat, valamint felvesszük az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokon kötelékben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott ívnyi (16. old.) eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel, 48—64 K, ha az átdolgozást igényel avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 32—48 K, oly fordításért, mely átdolgozást igényel, 24—32 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség évnegyedenként küldi meg.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes félvekre s ilyeneken is csak az egyik oldallapra, törött alakban írják. A cikkekhez tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban kell készíteni, mint a milyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvételni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különlenyomatokat* is készített a szerzők számára. A nyomdai költség (füzve, de boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ívenként 7 K, 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlenyomatok előállítása 30 példánynál 3 K 60 fill., 50 példánynál 4 K-val, 100 példánynál 5 K-val többbe kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok *csak egy példányt* szerezhetvén meg *kedvezményes áron*, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Bpest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek rendelhetők meg:

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkeszti *Bund Károly*. Előfizetési ára 1 évre 16 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron.

AZ ERDŐ. Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti és vadászati altisztek részére. Szerkeszti *Balogh Ernő* m. kir. erdőtanácsos. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Ára 1 évre 4 K.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1914. ÉVI (33.) ÉVFOLYAMA. Ára tagoknak 2 K, másoknak 3 K. Legzélszerűbb 2 K 45 f, illetőleg 3 K 45 f előzetes beküldésével rendelni, mely esetben bérmentve szállítatik.

AZ ERDŐÖR vagy AZ ERDÉSZET ALAPVONALAI KÉRDÉSEKBEŒ. ÉS FELELETEKBEŒ. Irta: *Bedő Albert*. IX. kiadás, 1912. Ára 6 K. 6 kor. 55 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve és ajánlva küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: *bölcszházi Belházy Emil*. Ára tagoknak 6 K, nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. Irta: *Fekete Lajos* és *Mágocsi-Dietz Sándor*. I. kötet: Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 18 K.

Viharkárok Szászszenygyörgy község tölgyerdejében.

1914. FEBRUÁR 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

3. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☼ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon: 37—22.)

Az 1913. évi párisi nemzetközi erdészeti kongresszus.

Irta és az Országos Erdészeti Egyesületben 1914. január hó 16-án felolvasta
de Pottre Gerard.

Múlt évi június 16—22-éig ülésezett a nemzetközi erdészeti kongresszus Párisban, melyre Vadas miniszteri tanácsos ur vezetése alatt Roth Gyula kollégámmal együtt a földművelésügyi miniszter ur önnagyméltóságának rendeletére kiküldtettem. A nevezett kongresszus ugyan a francia kormány védnöksége alatt állott, rendezője azonban a francia Touring-Club volt, mely körülmény bizonyára sokfelé némileg idegenszerű benyomást keltett s ennek tulajdonítható az is, hogy az erdőgazdaság terén vezető szerepet játszó nemzetek, mint pl. a Német-birodalom, Svájc, Olaszország, Ausztria, az állami hatóságok részéről vagy egyáltalában nem, vagy csak az illetékes gazdasági tudósító által volt képviselve. Mindannak daczára a kongresszusnak több mint 700 résztvevője volt s így a számot illetőleg a rendezőség reményeit feltétlenül kielégíthette. Ezen sokszámu érdeklődőnek a megnyitó ülésen való résztvétele mindenesetre imponáló hatást keltett. Őszinte és igaz lelkesedést váltott ki Clémentel francia

földmivelésügyi miniszternek felejtethetetlenül szép megnyitó beszéde, melynek szószerinti fordítását az E. L. múlt évi 13-ik füzetében közöltem.

Mielőtt a kongresszus által hozott sokféle és igen érdekes határozatoknak a fejtegetéséhez hozzálatnék, szükségesnek látom a francia Touring-Club közgazdasági tevékenységét némileg megismertetni, mert ügyköre az erdészetet és a természet ápolását és gondozását annyira felöleli, hogy ezen tekintélyes testület működéséről minden hazai szakembernek tudomással kell birnia. A turisztikán kívül ezen egyesület kiváltképen a természeti emlékek és tájak gondozását karolta fel és ezen cél érdekében pl. a múlt évben kiadásában oly kézikönyvek jelentek meg (Manuel de l'arbre et Manuel de l'eau), melyek a fás növények és a víz általános jelentőségének hathatós kidomborítására szolgálnak. E kézikönyvekből már a múlt év nyarán 100.000-nél több példány osztatott ki a francia népiskolák között, miáltal főleg a tanítók abba a helyzetbe kerültek, hogy az erdő fentartása és gondozása iránti érdeklődést, egy a földmivelésügyi és a közoktatásügyi minisztériumok által egyetértőleg megállapított tanterv szerint, a gyermekekben felébreszték és fejleszték. Az egyesület azonkívül már mintegy 400 erdősítő társulatot alapított, melyek lehetségesé teszik, hogy az iskolás gyermekek számára csemetekertek létesítenek. Ezekben a kertekben a gyermekek nemcsak a fák nevelését tanulják, hanem azokból veszik a legelők és kopárok erdősítéséhez szükséges anyagot, mely munkálatokban a gyermekek szintén részt vesznek. A Touring-Club rendez továbbá az erdő-ápolás keretébe tartozó előadásokat és tanfolyamokat, erdő- és faünnepélyeket, támogatja az erdősítést és fásítást közvetlenül is és ezekre a célokra az utóbbi 6 év alatt 250000 frankot meghaladó összeget áldozott. Ezenfelül a kormány igénybe veszi véleményét az érintett tárgyakra vonatkozó törvényes intézkedések megalkotásánál is.

Az eddig elmondottakból kitűnik, hogy a francziák vitték a szóban levő kongresszus vezérszerepét, ami természetes is és ebben leli magyarázatát az is, hogy a kongresszus valamennyi előadója francia volt, amiből önként következik, hogy sok olyan tárgy is került szőnyegre, amely kizárólag francia vonatkozásánál

fogva, mint ilyen. nemzetközi kongresszus keretébe talán nem is tartozott. Kétségenfelül áll, hogy az előadók által választott és a kongresszus vezetősége által elfogadott tárgyak mind igen érdekesek voltak, de sokféleségük azt eredményezte, hogy a kongresszus végeredményben több mint 200 különféle határozatot hozott, melyek közül az alábbiakban csakis azokat fogom kiválogtatni, melyek nemzetközi érdekekkel birnak.

Emellett betartandónak vélem azt a beosztást, amelyet a kongresszus eredeti tárgysorozatában és a tárgyalások lebonyolításánál alkalmazott, vagyis az I. osztály felölelte az erdőtenyésztést, erdőrendezést, erdőértékesítést, az erdészeti tanügyet és a meteorológiát, a II-ik foglalkozott az erdészeti törvényekkel és közgazdasági kérdésekkel, a III-ik az erdőkihasználással, a fák hasznosításával, az erdei mellékhaszonvételekkel és a fák ipari alkalmazásával, a IV-ik a kopárerdősisítés, legelőjavítás, vadpatakszabályozás és telkesítésnek volt fentartva és végül az V-ik az erdőszépészetnek és a természeti emlékek gondozásának biztosított alkalmas teret.

Az I. osztály határozatai.

Mintegy 30 év óta alkalmaz Franciaország műtrágyát a mezőgazdaságban, de az erdőgazdaságban is; néhol kizárólag a csemetekertekben, egészen elvéve pedig künn az állományokban folytak kísérletek, amelyek kivétel nélkül kedvező eredménnyel jártak. Nemcsak ezeknek a kedvező eredményeknek közvetlen haszna, hanem azok sokoldalú közgazdasági vonatkozása, hosszabb eszmecsere után, a kongresszust arra birta, hogy a következő határozatot hozza:

1. *Az egyes nemzetek erdőgazdái a szaklapok és hivatalos közlemények útján felhivandók a műtrágyafélékkel való kísérletezésre, hogy az összegyűjtött tapasztalatok és elért eredmények a nyilvánosságra hozva, a sajtó és a szakirodalom a sikerrel alkalmazott eljárásokat általánosíthassa.*

2. *Hogy a nancyi erdészeti kísérleti állomás a gyakorlatilag elért eredményeket összegyűjtse, származzék ezen eredmény akár a külföldről, akár az államerdészet, akár pedig a különböző gazdasági társulatok köréből. Ezek az eredmények azután a nevezett kísérleti állomás közleményében közzéteendők.*

Más érdekes tárgyat szolgáltatott egy tanulmány, mely a pénz tőkésítését párhuzamba helyezte a fák növekvésével és azon választékok értékével, amelyek a különböző korokban található méreteknél fogva a legelőnyösebben termelhetők. A francia gazdasági és kulturális fejlett viszonyokra támaszkodó előadó önként érthetőleg arra az eredményre jutott, miszerint a faanyag értékgyarapodása a pénz tőkésítésével lépést nem tarthat, mivel a vékony haszonfaválasztékok értéke aránylag sokkal nagyobb, mint a koros faanyagok által biztosítható pénzügyi haszon, mely körülmény erdőgazdaságilag káros eredményekre vezetett és fog mindenkor vezetni. Ezen kérdés a legszorosabb kapcsolatban lévén a fák növekvésével, mely iránt a teljes tájékozódottság világ-szerre még hiányzik, a kongresszus egyhangulag a következő határozatot hozta:

1. *Ugy a francia, mint a külföldi erdészeti közhatóságok felhivandók, miszerint az egész világ erdőgazdaságaiból az erdészeti fontos fafajok növekvésére vonatkozó minden felvilágosítást megszerezzék.*

2. *Hogy a különböző nemzetek kiadásában megjelenő gazdasági hivatalos közlönyökben ezek az adatok központosítva közrebocsáttassanak, hogy a közvélemény végleg felvilágosíttassék és minden téves felfogás eloszlattassék, mely némely oly író tevékenysége nyomán támad, ki ahelyett, hogy a tudomány, vagy kísérletek által szolgáltatott alapra helyezkednék, inkább a személyes törekvésnek, avagy tulkönnyi képzetnek engedett.*

Nemzetközi jelentőséggel és fontossággal bír azután azon határozat, amely kimondja, miszerint az erdészeti meteorológia új lendületet vegyen és igyekezzék az erdei fafajok természetes előfordulásának klímái előfeltételeit megállapítani.

Mielőtt az első osztály tanácskozásairól a fentiekben nyújtott rövid áttekintést befejezném, kedves kötelességemnek tartom fel-
említeni, miszerint az ákác-sarjerdőről tiszta franciaországi vonatkozásban folytatott tárgyalásban résztvevő Vadas miniszteri tanácsos ur is, kinek a nevezett fafajról közölt tapasztalatai az egybe-
gyűltekek által nagy tetszéssel fogadtattak. Tudomást szerzett a kongresszus ez alkalommal arról is, hogy az ákác monografiája című munka legközelebb francia fordításban is meg fog jelenni.

Kiküldetésünk során határozott mulasztást követtünk volna el akkor, ha párisi tartózkodásunk alkalmával fel nem kerestük volna az ottani „Jardin des Plantes“-ban diszlő és Robin által 1636. évben Európába hozott első ákáczfát. A szorgos gondozás és ápolás révén ez a történelmi emlék még mindig él, de a fa koronája alatti részét már vaskarika foglalja körül és ez ismét vasrudakra támaszkodik. Mivel a vaskarika az idők során szűknek bizonyult, a vas már teljesen a fa testébe hatolt és ez indította Vadas miniszteri tanácsos urat arra, hogy a kongresszus figyelmét erre a körülményre meleg szavakban felhívja, ami általános tetszést aratott és azt eredményezte, hogy a kongresszus vezetősége a szükséges intézkedéseket azóta valószínűleg már meg is tette, hogy Európa első ákáczfája lehetőleg még egy negyedik évszázad számára megóvassék.

A II-ik osztály határozatai.

Hosszu és beható eszmecsere tárgyát képezte a nancyi erdészeti főiskola volt igazgatójának Guyot-nak az erdészeti jogtudomány kiváló mesterének egy előadása, mely a véderdőről szólt és megállapította azt, miszerint a XIX. század törvényhozása Franciaországban ebben a tekintetben a korábbi időkről származott helyi utasításokat lerombolva, olyan egyöntetűséget helyezett előtérbe, amely azt eredményezte, hogy a többi európai államok, mint pl. a Németbirodalom, Ausztria, Magyarország, Svájc és Olaszország által hozott törvényes intézkedések most mintául szolgálhatnak a véderdő fogalmának helyes megállapítására és arra, hogy a véderdőről való gondoskodás valamennyi erdő-törvény alapvető intézkedései között szerepeljen.

Elengedhetetlen követelmény ennek következtében, hogy a véderdőről külön törvény hozassék és a francia képviselőház előtt fekszik is két javaslat, mely ezt a fontos kérdést megoldani igyekszik. Tekintettel azonban arra, hogy a véderdő kérdése nemcsak francia vonatkozással bír, hanem valamennyi országban fennáll és az érvényben álló törvényes intézkedések daczára még koránt sincsen végleg eldöntve, elvileg oly határozatnak a tárgyát képezi, amely a nemzetközi erdészeti kongresszus keretébe tartozik.

A fentemlitett hosszabb eszmecsere után az előadó által javasolt határozat a következő szövegezéssel fogadtatott el:

Tekintettel arra, hogy a magas fekvésekben és a dűnákön tenyésző erdőségek fenntartása kivételes intézkedéseket követel és a törvényeknek az irtást meggátló rendelkezései ezen erdők épségben tartását nem biztosítják, a kongresszus véleménye az, hogy a magas fekvéseken és a dűnákön tenyésző véderdőkre vonatkozólag csakis egy különleges törvény képes azokat a veszélyeket elhárítani, amelyek ezen erdők eltűnése nyomán támadnak. A jelzett veszélyek elzárását veendő, a törvénynek alkalmazkodnia kell minden ország gazdasági viszonyaihoz és kormányzati rendszeréhez és önként érthetőleg mindig ahhoz, hogy az erdőbirtokosok számára ily módon keletkező szolgalmak fejében egyenlő értékű kedvezmények nyújtassanak, mint pl. adómentesség, állami támogatás és ha szükséges azon jog, hogy az érdekelt birtokosok a kisajátítást is kérhessék.

A földművelésügyi miniszter megnyitó beszédében érintette volt azt a visszás állapotot, amely Franciaország erdőségeire vonatkozólag az adóügy tekintetében fennáll és jelezte, miszerint az adóterheknek a régi elavult kataszternél igazságosabb és a modern viszonyoknak megfelelőbb alapokon leendő megállapítása ügyében az országgyűlésen most folynak tárgyalások. Ez a kijelentés mindenesetre nagyban fokozta a kongresszus érdeklődését egy olyan javaslat iránt, mely az erdők adóügye czim alatt szőnyegre került és ezt a kérdést nemcsak kizárólag francia, hanem határozott nemzetközi vonatkozással tárgyalta. Ki kell emelnem, miszerint Franciaországban vannak olyan erdőbirtokok, ahol az adó már egyenlő, avagy nagyobb a hozam értékénél s így érthető volt az a meleg érdeklődés, amelyben ez a javaslat részesült, sőt indokoltnak találhatta az idegen szemlélő, hogy ez a tárgy részesült talán a legbehatóbb megvitatásban. Ennek folyamán kidomborodott azon elvitázhatatlanul kiváló fontosságú tény, miszerint az adókulcsnak az általános kulturális és közgazdasági viszonyokkal minden tekintetben összhangzásban kell lennie, mivel ellenkező esetben még az erdőgazdaság létfeltételei is veszélyeztetve lennének.

Az erdőbirtokosok ugyanis rendkívüli használatokkal igyekeznek a túlságazott adóköveteléseket ellensúlyozni s ezzel meg-

támadják az erdőségeikben rejlő tőkéjüket, aminek hátránya vég-
eredményben az államra száll vissza.

Az érintett hosszú és beható eszmecsere után a kongresszus
erre vonatkozó határozatait a következőkben szövegezte meg:

1. Minden pénzügyi rendszerben az erdészeti hozadék értéke-
lésének alapja a rendes vágásterület tiszta jövedelme legyen, amint
ez a vágásterület az adók természete szerint a közhatóságok,
avagy személyek által elfogadott kihasználási tervnek megfelel.

2. Hogy az évi összhozadék olyan járadéknak tekintessék,
mely akkor jelentkezik, ha a rendes vágásterület értékét elosztjuk
azon évek számával, mely a két vágás közötti időtartamnak meg-
felel, mindenkor feltételezve azt, hogy a vágások egyenlő időközök-
ben következnek egymásután az egész vágásforduló alatt.

3. Hogy kivéve a járadékadó esetét, az erdőségek hozadéka-
nak értékelése a következő elvek szerint történjék:

Az erdőségek hozadéka két elemből áll: 1. A talajjáradékból
2. az állományjáradékból, mely felhalmozódik a szálfákban és
a még növekvésben levő vágásokban.

A talajjáradék azon összeg évi hányada, mely az állomány
azon minimális korban való értékesítéséből ered, amidőn már az
illető vidéken divó és kereskedelmileg értékesíthető választékokat
szolgáltathat.

Az állományjáradék a különbözet az összhozadék és a talaj-
járadék között.

4. Hogy az állományjáradék sem az általános földadót, sem
pedig a vele egyenlő adókat vagy jövedéket meg ne haladhassa.

5. Hogy a nem évenkénti használatra berendezett erdőkben
azon hozadék, melynek folyósítása nem rendes és amely a növe-
vésben levő vágásokban az értékesítés megvalósításáig felhalmozva
marad, a legnagyobb értékre irányított adó megállapításánál ne
tekintessék értéknövekvésnek.

Az ezután ez ügyben hozott határozatok már csak francia
vonatkozásúak voltak és kiterjedtek arra, hogy a jelzett adóteher-
mentesítés az országgyűlés által mentől előbb megszavaztassék és
az érdekelt magánbirtokosok addig is kedvezményben részesít-
tessenek. Kifejezte továbbá a kongresszus kívánalmait az örökösö-
dési jognak az erdőknél való mikénti alkalmazására, az erdő-

eladások modern szabályozására, az ujonnan erdősített területek adómentességére, valamint a tűzvész, rovarok, vagy gombabetegségek által okozott károk eseteiben nyújtandó adókedvezményre nézve is.

Széleskörű érdeklődést keltett ezek után egy felolvasás, mely a szövetkezésnek az erdészet körében leendő terjesztését célozta. Az előadó méltatván a szövetkezés jelentőségét, előadásában nemcsak Franciaország, hanem a külföld e téren fennálló egyesüléseit is méltatta, különösen hivatkozván az osztrák erdészeti kongresszus 1912. évi XXIV-ik ülésére, mely az erdőgazdák szövetkezését sürgette és ajánlotta, hogy a szövetkezeteknek szervezete az egész országot behálózva, lehetőleg az ország közigazgatásához alkalmazkodjék.

Ezért a mostani nemzetközi erdészeti kongresszus elismervén minden nemzetiiségű szövetség fáradozását, felhívja őket, hogy a szindikátusi tevékenységüket folytassák és fejlesszék, másrészt reámutat a kisbirtokok szövetkezésének és ezen kisebb szövetkezetek újabb egyesülésének előnyére s így kívánatosnak tartja, miszerint a mezőgazdasági szövetkezetek tapasztalatukat és befolyásukat érvényesítsék erdészeti szindikátusok — és hitel-szövetkezeteknek alakítására s így javaslatba hozza:

Hogy a különböző országok törvényhozása az erdészeti szindikátusok és erdészeti szövetkezetek alakításához alkalmazkodjék és hogy az államok ezeket a szövetkezéseket kedvezésekben részesítsék, mint pl. segélyezés, fokozatos adómentesség, az állami erdőtiszták közreműködése és az erdészeti hitellügy szervezése által.

Kétségen kívül a legnagyobb jelentőséggel és legnagyobb horderővel birt Nicolay grófnak azon javaslata, melynek értelmében egy önálló autonóm nemzetközi erdészeti hivatal szerveztessék, melyet úgy az előadó, mint az összes hozzászólók ugyszólván egyetértőleg a következőképen indokoltak meg. Az erdő fontossága az utolsó 50 év alatt annyira kidomborodott és az erdészeti tudomány világszerte akkora lendületet vett, hogy immár nélkülözhetetlen, hogy a modern közlekedési eszközök és kereskedelmi, valamint ipari érdekek által szorosabb kapcsolatba lépett nemzetek egyetértőleg olyan szervet alakítsanak, melynek feladata elsősorban az egyöntetűen vezetett statisztika révén a fatermelést a fogyasztással

összekapcsolni és a szállítóeszközökről felvilágosítást nyújtani. E tárggyal irodalmilag élénken foglalkoznak mindenfelé, de szinte lehetetlen a sok közlemény között eligazodni, s valóban óriási érdek lenne egy erre vonatkozó bibliografiát szerkeszteni. Egy további indok, hogy az erdővel kapcsolatos kérdések teljesen elütők minden más gazdasági kérdéstől, amennyiben legtöbbször igen hosszú időre van szükség ahhoz, hogy pl. valamely kísérlet révén valamely gazdasági szabály kétséget kizárólag megállapítható legyen.

Ebből magyarázható, hogy minden ilyen kísérlet kezdeményezője és végrehajtója csak az állam lehet, mert a kísérlet időtartama néha több emberöltőre terjed. Általánosan tapasztalható azonban, hogy ezek az állam által végzett kísérletek elsősorban az állam tisztviselői által dolgoztatnak fel és hogy az eredményekhez a magánbirtokosok csak nehezen és nagy utánjárással férhetnek hozzá s így végeredményben a kísérletek hasznát legközvetlenebbül csak az állami birtok élvezi, míg a magánbirtokosnak végtelen fáradságába kerül, amíg a sokszor rosszul kezelt erdősége javára valami előnyt biztosíthat. Egyáltalában tapasztalható, hogy az államtisztviselőnek a magán uradalmak gazdaságába vajmi kevés betekintése van és megfordítva, a magánbirtokos nem tudja mily gazdasági elvek szerint kezeltenek az állam birtokai? Sokszor pedig igen indokolt lenne, hogy valamely kísérlet a rosszabbul kezelt magánbirtokokon végeztessék. A szóbanlévő hivatal számos egyéb feladata mellett tehát biztosítaná a két érdekcsoport közötti kapcsolatot is.

Ott vannak továbbá a vám-, vasuti és hajódijszabások kérdései, amelyek ugyan minden 3—4 évben nemzetközi bizottságok által tárgyaltnak, de nem képezik egy állandó szervezet megfigyelésének tárgyát, amely kellő szakszerűséggel folytatná a hozott határozatok végrehajtását. Sokfelé régi szokások akadályozzák az érintkezés és üzletkötés gyorsaságát, mert még messze vagyunk attól, hogy a faanyagok méretezése és számbavétele egységes alapon történjék. Érinteni kell továbbá a faanyagok sokféle ipari hasznosítását, amely kellő közismertetés mellett bizonyára azt fogja eredményezni, hogy eddigelé fel nem használt anyagok új jövedelmi forrásokat fognak nyitni. De a törvényes intézkedések

alkotása és fejlesztése, valamint az erdővédelem terén is számos érdek kínálkozik, mely a szóbanlévő szervezet mielőbbi létesítését szükségessé és indokoltá teszi.

Felhozatott az egybegyűlték részéről, hogy hiszen az erdészeti kísérleti állomások nemzetközi szövetsége már létezik s így alkalom kínálkoznék arra, hogy ez a szervezet az előadó által javasolt irányban fejlesztessék, de ez az eshetőség ugyyszólván csak futólag került felszínre, mivel tudvalevő, hogy a kísérleti állomások többnyire csak tisztán tudományos kérdésekkel foglalkoznak, hogy nemzetközi szervezetük nincsen állandó helyhez kötve és tulajdonképeni feladatukra csak ártalmas lenne, ha mindazokkal a kérdésekkel megterhelhetnének, melyekről az előzőekben szó volt. Az azonban nagy fontossággal bírna, hogy a létesítendő nemzetközi erdészeti hivatal a kísérleti állomások érintett szervével a legszorosabb összeköttetésbe lépjen.

Önként érthetőleg szóba kerültek az előző nemzetközi kongresszusok is, amelyeken az erdészet többnyire a mezőgazdasággal kapcsolatban szerepelt és említés tétellett a római nemzetközi mezőgazdasági intézetről, melynek kebelében egy erdészeti osztály is működik. Az utóbbi intézet ellen az jegyeztetett meg, hogy kizárólag az érdekelt államok fenhatósága alatt áll s így a magánfelek részére nehezen hozzáférhető, általános szempontból pedig az eddigi összes tapasztalatok azt mutatták, hogy az erdészetre a leghatározotabban károsan hatott, ha nemzetközi kongresszusok alkalmával a mezőgazdasághoz kapcsolták, mert ez az általános érdeklődést nagyban apasztotta és azt eredményezte, hogy erdőgazdák és erdészek ezeket a kongresszusokat alig látogatták. Így volt ez a múlt évi gandí nemzetközi kongresszus alkalmával is, ahol az erdészet kifejezett mezőgazdasági hamupipőke volt. Ezek a szempontok tehát szintén közrehatottak, hogy a kongresszus egyhangulag azt a határozatot hozza:

Hogy a franczia köztársaság egy az összes érdekelteknek szóló felhívással kezdeményezze egy autonóm nemzetközi erdészeti hivatal felállítását Párisban, melynek elhelyezéséről Franciaország gondoskodik, költségeihez azonban az összes érdekelt államok hozzájárulnak.

Tárgyalás alá vétetett ezekután egy az erdészeti kísérleti állomá-

sokra vonatkozó indítvány, mely állomásokról megállapított, hogy Franciaországban nem állanak azon a magaslaton, mint azt az erdészet fontossága megkívánja és a fejlődés azon fokán, amint az sok más európai államban tapasztalható, ezért a kongresszus kívánatosnak jelzi:

Hogy minden államban, de különösen Franciaországban az erdészeti kísérleti ügy tökéletesbbitése és fejlesztése az erdészeti közigazgatásnak mindenkor kiváló gondját képezze.

Felemlitendő még egy határozat, amely a világ erdőségeiről szóló statisztikai előadás nyomán a következő szövegezéssel hozatott:

A nemzetközi erdészeti hivatal, melynek felállítását egy előző határozat sürgeti, közölje minden országra vonatkozólag az egybevont statisztikát, amely a kihasználható erdőségek kiterjedéséről, fatömegéről és egyéb tartalmáról, termelőképességéről, valamint azon erőforrásokról beszámol, amelyek a világkereskedelem számára alkalmasaknak kínálóznak.

A második osztály határozatairól szóló jelentésemet nem fejezhetném be anélkül, hogy az azóta életbelépett Audiffred-féle törvényt fel ne említem, mely a kongresszus ezen osztályában sokszorosán szóba került. Ezen törvény az országgyűlésen folytatott hosszú tanácskozások után inaugurálta az erdők állami kezelését Franciaországban, vagyis kimondja, hogy a megyei, társulati és egyáltalában a közjónak szolgáló erdőségek állami kezelésbe veendő, sőt magánbirtokosok is felhatalmaztatnak, hogy erdő-birtokukat legalább 10 évi szerződés alapján és bizonyos illetékek lefizetése ellenében az állam erdészeti közegeinek kezelésébe bocsássák.

A jelzett törvény megkönnyíti továbbá, hogy társulatok és testületek erdőségeket, avagy erdősítésre alkalmas területeket vagyonehelyezési szempontból vásárolhassanak. Ezen törvényhez Franciaországban a legszebb remények fűződnek; végrehajtásától fog függeni, vajjon az eredmény a jelzett reményeknek megfelel-e?

A III-ik osztály határozatai.

Ez az osztály foglalkozott az erdőkihasználással, a fák hasznosításával és ipari alkalmazásával, valamint a mellékhaszonvételekkel. Ebből következik, hogy, lévén az előadók kizárólag francziák, az

általuk indokolt javaslatok is csak a francia viszonyokról szólottak, úgy, hogy a jelen értekezés keretéből kikapcsolhatók. Csupán a fatermelőszerszámokat illetőleg hozott egy határozat, melynek egyik részében a következő szövegezés alapján némi nemzetközi vonatkozás is van. Ez a javaslat így szól:

Úgy a fatermelés, mint a közvetítés körül alkalmazott egyszerű szerszámok aszerint alakíttassanak át, miként azt a kultúra haladása úgy Franciaországban, mint a külföldön parancsolja és ezzel a nagy erdőkihasználásoknál használt segéd-eszközök tökéletesbbitése is a viszonyok javulásához járuljon hozzá.

*A teherautóautókat által való szállítás módja minden-
képen támogatásban részesíttessék és főleg az erdei utak tartós-
ságuk szempontjából fejlesztessék és javíttassanak.*

A fatermelési és szállítási eszközök és szerszámok fejlesztésére irányuló határozat mindenestre nagy horderevvel bír, mivel a kézi munkaerő folyton drágul és kellőszámu erdei munkás sokhelyt nehezen kapható. A magyar és az osztrák erdőgazdaságból mindjárt felsorolhatunk két egyszerű szerszámot, melyek a fatermelést és szállítást elősegítik és pedig a Bartha Ábel-féle fadöntőcsavart és azt a szálfamelőszerkezetet, amelyet a múlt nyári osztrák tanulmányi kirándulásunk alkalmával alkalmunk volt látni és amelyet az E. L. f. é. 1. füzetében található fényképfelvétel sikeresen bemutat.

A IV. osztály határozatai.

Ebben az osztályban igen beható tárgyalások folytak a legelő-javításról, a vadpatakszabályozásról, fásításról és gyepesítésről, de többnyire kizárólag francia vonatkozással. Mindazonáltal az utóbb említett előadás keretében helyet foglalhatott Roth Gyula kollégánk ismertetése egy általa feltalált új szerszámról a gomos ültetéshez, mely ismertetés élénk tetszést aratott és a kongresszus hozzájárult ahhoz, hogy egész terjedelmében a kongresszusi beszámolóban közöltessek.

Nemzetközi színvonalra emelkedett egy igen érdekes előadás, melynek tárgya a tőzeges, vadvizes és mocsaras területek hasznosítása volt. Daczára annak, hogy sokfelé folytak már eredményes kísérletek aziránt, hogy a jelzett területek erdőgazdasági kultúra alá vétessenek, amiről pl. Belgiumban, a Németbirodalom-

ban, Svédországban, Svájcban és Franciaországban pontos feljegyzések számolnak be, a földrajzi fekvés szerint alkalmazandó különböző eljárások mégsem ismeretesek annyira, hogy az érdekelt birtokosok nagy költség és időkockázat nélkül azonnal szakszerűen tájékoztathatók lennének. Beható eszmecsere után a kongresszus ennek következtében a következő határozatot hozta:

1. *Kívánatos, hogy az egyes államokban a különböző természetű tőzeges területekről tökéletes és beható statisztika vezettessék.*

2. *A különböző természetű tőzeges területekből úgy a síkságon, mint a hegyvidéken kísérleti területek hasítandók ki, melyeken a kiszáritás, az erdősítés, a fásításra legalkalmasabb időszak, a különböző honi és külföldi fafajok, a műtrágyafélék hatása és az ültetének gondozása rendszeres tanulmány tárgyává teendők.*

3. *Az elért eredmények, legyenek akár előnyösek, akár meddők, a közönség tudomására hozandók.*

A negyedik osztályban folytatott tanácskozmány ezenkívül részletesen foglalkozott a legelők kérdésével, reámutatván arra, hogy Franciaországban a teljesen gondozatlan legelőterületek kiterjedése több mint 8 millió *ha* s ebből több mint 3 millió *ha* községi és testületi birtok.

Tekintettel arra, hogy különösen az utóbbiak a lehető legrosszabb állapotban vannak, az állam sürgős törvényes intézkedéseire annál nagyobb a szükség, mert a segítség, amelyet az állami költségvetés jelenlegi kerete megállapít, korántsem elegendő ahhoz, hogy ezen a téren kulturállamhoz méltó állapot létesíthessék. Tartani kell ugyanis a hegyvidékek teljes elszegényedésétől és elnéptelenedésétől.

Miután az előadó mindazokat a rendszabályokat ismertette, melyek a legelőgondozás és javítás érdekében szükségesek és melyek minálunk, pl. a kincstári havasi legelők kezelésénél, már alkalmazásban vannak, arra való tekintettel, hogy hozzávetőleges számítás szerint az egész földteke emberlakta területének mintegy 60%-a vad és gondozatlan legelőnek tekinthető, a kongresszus által elfogadott következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A különböző országokban a legelőkérdés törvényhozásilag szabályoztassék és az ezzel kapcsolatos kezelési és pénzügyi intéz-

kedések megtélessenek, hogy a községi, avagy közösen használt legelők a rendszeres üzem jótéteményében részesüljenek és mindazok a munkák foganatosítás alá vétessenek, melyek a jelzett területek hanyatlását megakadályozva, azokat ismét helyreállítsák és jókarban fentartásák, hogy ily módon a hegyvidék boldogulása és gazdagodása biztosítható legyen, mivel a jelzett munkák elmulasztása az elnéptelenedésre vezet.

Egy a dűnák megkötésére vonatkozó nemzetközi határozat hozatala után, amely természete szerint minket azonban nem érdekel, kiemelendő a fa és a víz közötti kapcsolatról szóló általános érdekű előadás, mely számos bel- és külföldi tapasztalati adat alapján, megállapította azt a befolyást, amelyet az erdő a vízrajzi viszonyokra gyakorol. Az előadó ennek következtében kíváncsúnak jelzi, hogy Franciaországban is, miként a külföldön, ezen befolyást illetőleg rendszeres megfigyelések történjenek, hogy a hegyvidékek feljavításáról és fentartásáról szóló 1882. évi törvénycikk novellája mielőbb elfogadtassék és a szabályozási munkák forrásvidékenként az érdekelt közhatalóságok által mindenkor eleve egyetértőleg tanulmányoztassanak. A kongresszus az érintett javaslatot változatlanul elfogadta, a fentemlített törvénynovella pedig azóta megszavaztatott és életbelépett.

A hegyvidékek feljavítása és fentartása egyébiránt is igen élénk és beható eszmecsere tárgyát képezte, amennyiben a vadpatakok által Franciaországban okozott mérhetetlen károk egyfelől, másfelől a legelőkérdés okszerű megfejtése az ország legvitálisabb érdekei közé tartozik és az utolsó 60 év óta ott állandóan szőnyegen van. A vadpatakok megfelelő szabályozását modern értelemben már a fentidézett 1882. évi törvénycikk biztosítja, mivel azonban ez sem felelt meg minden irányban a közszükségletnek, módosításáról kellett gondoskodni. De hogy ezen 1882-ik évi törvénycikk révén is mily bámulatraméltó és örök időkre szóló hatalmas szabályozási munkálatot végeztek, arról beszámol a francia államerdészet kiadásában 1911. évben megjelent három vaskos kötetből álló munka, melynek hivatása volt, hogy a képviselőházat a vadpatak-szabályozás terén kifejtett állami tevékenységről a lehető legrészletesebben tájékoztassa. Ezt a munkát az országos főerdőmester a lefolyt kongresszus alkalmával az idegen hatalmak

képviselőinek tisztelete jeléül felajánlotta. A mi viszonyainkra ez a gyönyörű munka most kiváló nagy fontossággal bír és nagyon is követendő példát statuál, mivel éppen a közelmúlt évek rengeteg árvizkárai a legkifejezettebben arra utalnak, hogy a hasonló katasztrófák elhárítása iránti intézkedéseket a lehető leggyorsabban és legalaposabban megtegyük.

Az V. osztály határozatai.

Az 5-ik osztály tárgyai, vagyis az erdőszépészet és a természeti emlékek gondozása, mindenesetre olyan általános érdekűek, hogy ebben az osztályban több olyan határozat hozatott, melynek nemzetközi jelentősége van.

Az egyik előadó pl. szószóelőző volt a közutak fákkal való szegélyezésének és javaslatát indokolta előbb a szépészet érdekeivel, továbbá az utak mellé ültetett fák közvetlen és közvetett hasznával és végül áttért az alkalmazandó fánemek tulajdonságaira és kiválasztására, reámutatván arra, hogy az utkezelőségek nem rendelkeznek a kiválasztás és ültetéshez szükséges tapasztalatokkal. A keletkező vita során felemlítettett, hogy Franciaországban az is hátrányos, hogy a szóban levő fák értékesítése esetében a jövedelem a pénzügyminiszter fenhatósága alatt álló hatóságok javára lesz elszámolva, az új ültetések ellenben a közmunkák minisztériumának hitele terhére foganatosíttatnak. Végeredményben a kongresszus a szóban levő tárgyra vonatkozó határozatát a következőképen szövegezte meg:

1. Minden állam hasson oda, hogy a közutak fákkal szegélyeztessenek és szépészeti, valamint a közhasznos szolgáltató indokokból örködjék szigoruan afelett, hogy ezen fák gondozása és kihasználása kellően szabályoztassék.

2. Minden új ültetés alkalmával az illetékes hatóság megkeresendő a fánemek kiválasztása ügyében, mely alkalommal különösen a növény földrajz érdekei legyenek mérvadók.

3. Minden kihasználást kövesse minél hamarább az új ültetés. Egy másik előadó foglalkozott a hegyvidéken folytatandó kísérletekkel és kísérleti helyek, arboretumoknak a kijelölésével. Ezen kísérleti helyek kezelésénél azonban kívánatosnak jelezte,

hogy mindenkor az erdőgazdaság, mezőgazdaság és havasgazdaság hármasszempontja érvényesüljön, hogy minden egyes esetben mindazok az érdekek érvényesülhessenek, melyek szükségesek ahhoz, hogy a hegyvidéken minden terület egyrészt a neki megfelelő gazdasági ághoz csatolható legyen, másrészt pedig a termőképesség a maximumig fokoztassék, mivel csak ezáltal biztosítható, hogy az ország népesedése kedvezőbb arányokat öltön és vagyoniilag is gyarapodjék.

A kongresszus által rövid eszmecsere után elfogadott határozat kimondja:

hogy hegyvidéki kertek, arboretumok, kísérleti állomások vagy helyek jelöltessenek ki tanulmányi központokul és pedig nemcsak az erdőgazdasági kérdések, hanem mindazon tárgyak tanulmányozására, amelyek a hegyvidék gazdaságával és így az emberi megélhetéssel összefüggésben állanak.

A szóban levő osztály legérdekesebb tárgyát szolgáltatta a a természetet, de különösen a hegyvidéket kiválóan ismerő és annak fejlesztése terén már számos érdemet szerzett Mathey erdőtanácsos, kinek előadása a nemzeti parkok létesítéséről szólt.

Az előadónak a nemzeti parkról szóló definíciója annyira találó, hogy szószerinti fordítását az alábbiakban igyekszem visszaadni.

„A legvégső határig fejlesztett ipar, a semmit, még a legmagasztosabb természeti csodát sem megbecsülő emberi kapzsiság, a legszebb tájakon szinte állami intézményképen állandóan elkövetett erőszak, az eredeti növényvilág folytonos elszegényedése, számos ártatlan állatfaj eltűnése, az összes népeknél felébresztette a nemzeti lelkiismeretet. Így szülemlett meg a nemzeti parkok létesítésének a gondolata, vagyis nagykiterjedésű területeknek tilalmazása, az emberi befolyás alól való teljes kivonása, melyekben úgy a növények, mint az állatok az emberiség első korszakainak békéjét élvezhessék és ilymódon oly terület érdekfeszítő és tanulságos látványossága keletkezhessek, mely szabadon ismeretlen jövőnek megy elébe.

A jelzett jelenség a népek életében különböző időszakokban észlelhető. Az első lépés ebben az irányban Franciaországban történt, ahol néhány lelkes festőművész már 1830-ban hevesen tiltakozott az ellen, hogy a Páris melletti fontainebleau-i erdő egyes részei kihasználtassanak. Az akkor kezdődött mozgalom kitartó

folytatása 1861. évben azt eredményezte, hogy a szóban lévő erdőben „művészi“ üzemosztályok hasítottak ki. 1872. évben az Egyesült-Államok hozták a 800.000 *ha* kiterjedésű Yellowstone park iránti törvényt. 1904. évben a svéd országgyűlés a lappföldi tavak vidékén 18.000 *ha*-nyi területen szüntetett meg mindenemű használatot. 1905. évben 1748 *ha* kiterjedéssel a mi közös kormányunk hasítottatta ki bosnyák földön az első nemzeti parkot. 1906. évben Angolországban jelentkezik az első társadalmi tevékenység, melynek révén egy 50 *ha*-nyi őserdő 150.000 frankért a történelmi emlékek és természeti szépségek társulata által megvásároltatott. Ugyancsak 1906. évben egy svájci erdészeti kongresszus foglalkozik először a jelzett kérdéssel és ma egész Svájc területén vannak már végleg tilalmazott területek, amelyeknek kiterjedése 171.200 *ha*-t, vagyis az egész svájci köztársaság $\frac{4}{100}$ részét teszik ki. Ezt az eredményt pedig a természeti emlékek ottani egyesülete szolgáltatta, mely az 1909. évben történt megalakulásakor 5000 tagból állott és 20.000 frank alaptőkével rendelkezett. Ma több mint 10.000 tagot számlál, évi jövedelme 15.000 frank, tartalékalapja pedig 30.000 frank. Ezenkívül az ottani szövetségtanács 30.000 frank évi segélyben részesíti.

Tilalom alá helyezett számos és kiterjedt terület található ezenkívül a Németbirodalomban és Norvégiában is.

Ilymódon az előadó megindokolta azt a törekvését, amely őt arra indította, hogy egy francia nemzeti park létesítésének kérdését felszínre hozza. Óriási nehézségek támadtak az eszme megvalósításánál. A megfelelő hely kiválasztásánál számbaveendő sokféle szempont, a területnek az állam részére való megszerzése, a jelenlegi birtokosnak és a vidék lakosságának az eszme javára való megnyerése, az esetleg jelentkező magánérdekek kiküszöbölése mind akadályozta a kitűzött cél elérhetését. Végül a Mont Pilvoux vidékén, amely a nemzeti park létesítésére kiválóan alkalmas, Saint-Christophe községe beleegyezett abba, hogy a nemzeti park központját képező 4248 *ha*-nyi területét 100,000 frankért az államnak eladja. Tekintettel továbbá arra, hogy a fenti területtel szomszédos 8714 *ha*-on a legelőket és a vadászati jogot az államnak szintén bérbe adta, már közel 13,000 *ha* áll rendelkezésre Franciaország ezen magasztos eszméjének megvalósítására.

Az előadót fölszólalásra tulajdonképen az birta, hogy Franciaországban egy a nemzeti park érdekében működő egyesületnek az eszméjét propagálja. Mivel azonban a nemzeti parkokra vonatkozólag másrésről is indítvány tétetett, különösen pedig a monakói fejedelemség részéről Clary gróf és vele egyetértőleg Chaix az osztály elnöke, ki egyben a francia turisztikai bizottság és az ottani automobil-klub elnöke, azt hangoztatták, hogy egy nemzetközi kongresszus feladata a szóban lévő kérdést sokkalta tágabb értelemben és az egész világot érdeklő módon felölelni, sok és lelkes hozzászólás után, a határozat egyhangúlag a következő szövegezéssel fogadtatott el:

Tekintettel arra, miszerint nagy területek kihasítása szükséges ahhoz, hogy a magára hagyott és minden emberi beavatkozás ellen megvédett természet szabadjára engedhesse úgy a növény-, mint az állatvilág fejlődését, a kongresszus célirányosnak találja, hogy minden országban nemzeti parkok létesíttessenek, illetőleg a meglévők bővíttessenek;

kívánatosnak jelzi továbbá, hogy védelmükről külön szabályzat, éber felügyelet és szigorú büntető intézkedések gondoskodjanak; és hogy oly helyeken hasíttassanak ki, melyek regényes voltak által eleve kíválnak.

Ezen eszme iránti lelkesedésről tanuskodnak továbbá azok a határozatok, melyeknek egyike kimondja:

Minden kormány gondoskodjék a tudományos célokat szolgáló tilos erdőknek kihasításáról, melyeknek feladata a kihalt fajok eltűnését megakadályozni és mindaddig, amig nemzeti parkok nem létesíthetők, legalább az állat- és növényvilág számára tilalmi öveket létesítsen.

Egy másik határozat így szól:

A természeti emlékek érdekében szükséges némely törvényes intézkedés, valamint a nemzeti parkoknak képzése az állami kezelés alatt álló erdőségeket illetőleg, illesztessék az erdőtörvényhez.

A kongresszus záróülésén, amelyen Dábat francia országos főerdőmester elnökölt, az összes résztvevők jelenlétében felolvasásra kerültek az elfogadott határozatok, melyeket a végrehajtó bizottság sürgősségük és fontosságuk szerint fő- és másodlagos kívánságok

szerint osztályozott. A kongresszus nemzetközi jellegére való tekintettel talán kívánatos lett volna a határozatokat még tovább is tagolni és pedig aszerint, amint nemzetközi, avagy tisztán francia vonatkozással bírtak.

Ez az érdek még jobban szembeötlött, midőn a záróülés alkalmával a 2-ik osztály határozatainak kiegészítése gyanánt a nemzetközi erdészeti hivatal érdekében még egy újabb határozat hozatott, melyre Holub Antal, egy csehországi erdészeti egyesület képviselőjében már a megnyitó ülés alkalmával jelzett következő indítvánnyal adta meg az impulzust:

A kongresszus határozza el egy nemzetközi erdészeti hivatal felállítását, melyet egy Párisban székelő állandó bizottság képviselne, mely bizottság tagjai között a különböző külföldi erdészeti egyesületek képviselői is helyet foglalnának. Ennek a nemzetközi hivatalnak, mely erdészeti ligának is nevezhető volna, az lenne a feladata, hogy a különböző országokban kongresszusokat rendezzen és az összes erdészeti kérdésekkel foglalkozzék, akár a szó szoros értelmében vett erdészeti, akár pedig közgazdasági vonatkozással bírnak azok.

A kongresszus elnöke a végrehajtó bizottság nevében javasolta továbbá, hogy a szóban levő állandó nemzetközi bizottság a következő alapokra helyeztessék: Megkülönböztetésül a hasonló más kongresszusi bizottságoktól, mint például a vadászat és a közutak bizottságától, ezen nemzetközi bizottság semmiféle tagdíjat nem szedne. A francia Touring-Club felajánlja neki vendégszeretetét a párisi „Avenue de la Grande-Armée”-ban lévő palotájában.

Elvállalja továbbá a kiadásokat, az egybehívásokat és a levelezést. Fontosabb azonban ezen bizottság hivatása és egybeállítása.

A nemzetközi bizottság feladata lenne a jelenleg Párisban tartott nemzetközi erdészeti kongresszus határozatainak a végrehajtását ellenőrizni és a szükséghez képest újabb nemzetközi erdészeti kongresszusoknak szervezését kezdeményezni, mihelyt az erdőt érdeklő újabb kérdések azok megtartását alkalmoszerűnek jelzik.

A bizottság egybeállítását illetőleg javasoltatott, hogy tagjai mindazon idegen államok képviselői legyenek, kik a mostani kongresszuson részt vettek. Amennyiben az illetők állami alkalma-

zottak, önként értetik, hogy kirendelésük az illető ország kormányának jóváhagyásától függ.

Az említett tagokhoz csatlakoznék a mostani kongresszus végrehajtó bizottsága, valamint az öt osztály elnöke.

A bizottság elnökei lennének Nicolay gróf és Barbier, ki egyben a francia fakereskedők szindikátusi szövetségének az elnöke.

A bizottság elnökségét képezné egy újabb bizottság, mely Franciaország mindenkori országos főerdőmesterének a vezetése alatt állana, alelnöke Henry Defert lenne, a mostani kongresszus elnöke, vezértitkára pedig Chaplain.

Rövid eszmecsere után a szóban levő javaslat a kongresszus általános tetszése mellett elfogadtatott és az országos főerdőmester ünnepélyes szép beszéddel, melylyel az elnökség, rendezők és előadók érdemeit méltatta, azzal a kijelentéssel fejezte be a kongresszus üléseit, hogy a francia földmivelésügyi miniszter a maga részéről az állandó nemzetközi erdészeti bizottság szervezéséhez máris hozzájárult.

Ezekután feladatomnak tekinthetném, hogy a közölt határozatok mindegyikét a hazai viszonyok szempontjából érdeme szerint méltassam, de ezzel már tulmennék jelen felolvasásom keretén. Csak arra a két nagyfontosságú jelenségre kívánom még szíves figyelmüket felhívni, mely a kongresszus összes üléseinek közös vonása gyanánt önként szembeötlött.

Ha végigfutunk a kongresszus, az elnökség és az intézőbizottság tagjainak névsorán, feltűnik, hogy Franciaországot illetőleg nemcsak erdészeti szakemberek, avagy állami erdőtisztek viseltettek ezuttal az erdészeti ügyek továbbvitele és fejlesztése iránt kiváló nagy érdeklődéssel, hanem a tanácskozásokban tevékeny részt vett számos államférfi, erdőbirtokos, földbirtokos, fakereskedő, nagyiparos, mérnök, vasuti és hajózási vezérférfi, országos képviselő, a kultusztárca keretébe tartozó különböző intézmények élén álló egyéniség, művész és természetbarát. Ez a szerencsés körülmény eleve biztosította azt, hogy a tanácskozások soha egyoldalúak nem voltak és alkalmat szolgáltatottak arra, hogy a közgazdaság egyes ágain működő elemek egymást a legkövetlenebb érintkezésben megismerjék és hogy a netalán fennálló ellentétek a legilletékesebb helyen kiegyenlítést nyerjenek.

A másik jelenség öröndetes és felemelő. Lavinaszerű arányban növekszik ugyanis világszerte az a köztudat, hogy az erdőben rejlő kincsek nemcsak gazdasági jelentőséggel bírnak, hanem a nemzetek közjólétére, erkölcsére és szellemi életére akkora gyarapodó és nemesítő befolyást gyakorolnak, hogy kulturnép erdő nélkül manap már nem is gondolható, viszont azonban az erdő kulturnép nélkül sem tartható fenn tartamosan, minek következtében ez a két tényező kölcsönösen és elválaszthatatlanul egymásra van utalva. Együttesen fejlődnek, gyarapodnak, virulnak, avagy a végpusztulás felé haladnak, ha az ember az erdő ezerféle titkaiba be nem hatol és teljes szeretettel és odaadással a természet ezen legmagasztosabb alkotásában saját érdekeit a szó legnemesebb értelmében meg nem becsüli!

Az erdélyi tornado.

Irtta: *Egely József*, m. kir. segéderdőmérnök.

Más közelebbi események talán már régen elfeledtették azt a — habár csak lokális jellegű —, de szokatlan és pusztításaiban is rettenetes elemi csapást, amely az erdélyi részek néhány virágzó községében örökké emlékezetes rombolást, óriási anyagi kárt okozott, nem kimélve az emberi életet sem.

Az 1912. év május 13-ikának délutánján Szolnok-Doboka vármegye északi részén, ott, ahol a láposvidéki hegység nyulványai reá hajlanak a Szamos-völgyre, indult utjának a tornado s egyenes pásztában haladva délkeleti irányban végigszánguldott a Mezőség keleti részén, a marosvölgyi Beresztelke községben kidühöngvén magát, erejében megtörve ugyan, de helyenként még mindig rombolva, a Szováta-vidéki havasokban oszlott el.

A napilapok nagy részletességgel és elég hüen irták le a tornado pusztításait.

Megszólalt *Cholnoky Jenő* is, hogy az ő nagy tudásával megvilágítsa a kérdés természettudományi oldalát. Erdőgazdasági szempontból ezideig — tudtommal — senki sem foglalkozott ezen kérdéssel. Az alábbiakban fogom kifejteti azt, milyen pusztítást

okozott a tornado az útjában eső erdők állományában s minő szerep juthat az erdőknek hasonló viharok keletkezésében, rohanásának irányításában és erejének megtörésében.

A tornado oly vidékeken keletkezett, ahol rendszeres erdőgazdálkodás alig van, vagyis magva az Avas hegységben volt s innen indult folyton erősödve — kiindulási pontjánál semmi akadályt nem találva — romboló útjára. Az Avas hegység és a láposvidéki hegyeket borító erdőségek tulajdonosai főleg magánbirtokosok. Az utóbbi években minden rendszer nélkül folyik ezen a vidéken az erdők kihasználása s ma már magasabb koru erdő alig van. A természet csodás ereje, a folyók és hegységek összefüggése, valamint az Alföld és a hegyvidék érintkezése folytán ez a vidék mindig fészke volt a nagy szélnek és zivataroknak. Innen indult mindig útjára az erdélyi részekben végigszárguldo északi szél. Nemcsak e sorok írója, hanem mások is tapasztalták, hogy ezeknek a szeleknek az ereje évről-évre nagyobb. Ezen észlelet igazolni látszik azt a nézetet, hogy amily mértékben pusztultak az erdők, oly mértékben nőtt a zivatarok száma és a szélviharok ereje. Innen van tehát a tornado rettenetes ereje; keletkezési helyén a szél nem találván az erdők koronájában erejét mérséklő akadályt, folyton erősödve jutott Mezőségre, ahol már semmi akadály sém lévén, tornadová fokozódott. Ebből azt a következtetést vonom le, hogy a tornado nagy erejű kifejlődésének elsősorban az erdők hiánya volt az oka.

A Szolnok-Doboka-vármegyei Bálványosváralját elhagyva, a szél egyenes vonalban rohant Szászrégen irányába. Utközben magasabb koru erdőt alig talált. Százmáté községben az urasági park luczfenyőit forgatta ki tövestül s Vermes község tölgyсарj-erdejében okozott kisebb mérvű károkat.

Ezután ért Szácsszentgyörgy község tölgyszálerdejéhez. Romboló útjában itt okozta a legnagyobb erdőkárt. A kérdéses erdő vágásvonalát a szél mintegy 60° -nyi szögben kapta meg, vagyis majdnem teljesen szemben találta az átlag 22 m magas tölgyerdőt. A pusztítás nagyságát, mértékét és a tornado rettenetes erejét a mellékelt fényképfelvételek elég szemléltetővé teszik. Gyökerestől tépte ki a gyengébb törzseket. Ott, ahol a tölgy erős gyökérzete ellentállt a nagy erőnek, formálisan lemetszette a koronát,

mintha ollóval vágták volna le; a fél méter átmérőjű törzseket megcsavarta és szilánkosan tépte szét, alig hagyva 2—3 méteres csonkot, míg a több métermázsás törzsrészt 20—50 méternyire elragadta.

Mechanikailag úgy végzett a hatalmas erő 2 m^3 -es törzsekkel, mint amikor az ember egy gyufaszálat folytonosan egy irányban csavarva kettészakít. A tölgyesben elszórtan volt néhány elnyomott 60 éves gyertyánfa is, ezeket nem bírta kettétörni, de guzsásá

3. kép. Részlet Szászszentgyörgy község tölgyerdejéből az 1912. május 13-iki tornado után.

csavarta össze s koronájukat messzire elvitte. Azt a képet, melyet az erdő mutatott, a pusztulás után leírni alig lehet.

Emeletmagasságban heverték a törzsek, a koronák, az ágak és a forgács összehalmozva. Oda behatolni nem lehetett s a fényképfelvételek is csak a vágás vonalszélén készülhettek, tehát ott, ahol a rombolás kezdetét vette. Közel 3500 drb. tölgytörzs esett áldozatul a tornadonak, egy, a köz o ben tartozkodó szász földműves vallomása szerint, alig 5 percz alatt.

Legtöbb kárt okozott a vágás szélén és a vágásvonallal párhuzamosan 120 m széles pásztában; beljebb, az erdő fiatalabb részében, tömegesen nem döntött ki törzseket, hanem az átlagos magasságon tulnőtt tölgyeket és az elszórtan lévő visszamaradt magfákat döntötte ki. Pontos mérések alapján megállapítottam, hogy ez az erdő a tornadót a Bálványosvára-lja Szászmáté községeket összekötő egyes vonal irányából 70° -nyi szöggel eltérítette. Ha ennek az egyetlenegy magasabb erdőnek volt annyi hatása, hogy ezt a nagy légi erőt utjából kitérítse, nem merülhet-e fel méltán az a kérdés, hogy tornadová fejlődött volna-e a szélvihar s megtette volna-e 300 km-es útját, ha magasabb koru erdőket sűrűbben talál az útjában? Erre a kérdésre némi feleletet ad az a tény, hogy Szászszentgyörgy közelében Szászbongárd községben, amely beleesett útjának tengelyébe, csak a gyengébb házfedeleket sodorta el, míg innen a fában nagyon szegény Mezősége végigrohanva, ismét megerősödve okozta a marosvölgyi Beresztelkén az óriási pusztítást. Merem állítani, hogy csakis a mezőségi erdőhiány volt az oka a tornado végzetes erejének, annál inkább, mert Maros-Torda vármegye erdősebb vidékén már csak jelentéktelenebb károkat okozott s végre a Szováta-vidéki havasban ereje teljesen megtörött. A tornado ezen rövid leírásából is megállapítható az a tény és leszögezhető az a következtetés, hogy az erdők fentartásának, okszerű kihasználásának és felújításának elhanyagolása a természet normális működésében oly zavarokat idézhet elő, amelyeknek következményei közgazdasági téren soha jóvá nem tehető károkat okozhatnak.

A gróf Czernin-féle neuhausi uradalom (Csehország).

Az ausztriai tanulmányut alkalmával kiadott utikalauz nyomán ismerteti:

Borsiczky Ottó.

A Weitra és Nyugat-Morvaország között elterülő nagy kiterjedésű mocsáros területet, a mai Neuhaus vidékét, az uralkodók kegye már valószínűleg a XII. században a neves és hatalmas Rosenberg-családnak juttatta, kik a nagykiterjedésű mocsarakkal körülvett és átszótt tölgyesek között egy szigeten kiemelkedő sziklán várat építettek — a neuhausi várat — és ide tették át székhelyüket. Itt élt és gyarapodott a Rosenberg-család egészen 1604-ig, midőn Joachim Ulrich-chal az utolsó férfi Rosenberg is sirba szállott. A nagykiterjedésű uradalom ekkor az utolsó Rosenberg testvérére, Lucia Ottiliára, férjezett Slawata grófnőre s ennek halálával a Slawata grófok birtokába ment át. 1691-ben az utolsó Slawata gróf sirján is megfordították a czimert s mivel ennek fitestvére, a római karmelita-rend főnöke czelláját elhagyni nem akarta, unokahugára, Slawata Mária Josefa férjezett Czernin grófnőre szállott a birtok.

A neuhausi uradalom Csehország déli részén az északi szélesség $49^{\circ} 8'$ és a keleti hosszúság $32^{\circ} 41'$ -a alatt fekszik, s közvetlenül Morvaország és Alsóausztria által van határolva.

Az 1910. évben az uradalom területi megoszlása a következő volt:

15.8	ha	beltelek
1566.5	"	szántó
1001.4	"	rét
12.3	"	kert
276.2	"	legelő
7134.7	"	erdő
1248.5	"	tó
59.2	"	terméketlen

összesen 11314.7 ha.

Az erdőgazdaság kezelési körzetébe 7525.4 ha-nyi terület van utalva, mely a következőképen oszlik meg:

3.2	ha	beltelek
139.7	"	szántó
186.0	"	rét
3.5	"	kert
7167.2	"	erdő
6.0	"	tó
11.0	"	terméketlen.

Az erdőterület két főrésze tagozódik, a déli részre, mely egy összefüggésben 3 erdőgondnokságot foglal magában 3571.2 *ha*-nyi kiterjedéssel s a nyugati egy erdőgondnokságot alkotó 2259.3 *ha*-nyi területre. A fenmaradó 1686.1 *ha* 33 különálló erdőrészletre oszlik el.

A birtok nyugati részén fekvő Gestütthof erdőgondnokságot kivéve, mely a wittingauai édesvizmedence körzetében fekszik, a birtok a cseh-morva fensíkon terül el. A margaretheni erdőgondnokság egy része már benyulik a cseh-morva hegyvidékbe is. A legmagasabb kiemelkedő pont az uradalom területén a „Homolka“ hegy, mely 612 *m*-nyire emelkedik a tenger színe fölé.

Az uradalom területének északi és déli része a gránit, a nyugati pedig a gneis alakulatokhoz tartozik. A keleti és közbelső részek talaja vizet át nem eresztő kötött agyag. Legjobban diszlik a fa-vegetáció a földpátos gránit elmálásából származó talajokon.

A gestütthofi erdőgondnokság egyharmadának, valamint a déli fekvésű neumühli és margaretheni erdőgondnokságok egy részének talaja homokos agyag, melyben az erdeifenyő a luczét is tulszárnyaló sudár növést mutat s gyantadús kitűnő épületfát, melyet a luczénál is többre becsülnek, növeszt.

A margaretheni erdőgondnokság nyugati lejtőinek tövében nagy kiterjedésű turfatelep terül el, melynek talaján főleg Erica, Andromeda és Sphagnum fajok tenyésznek, de a mocsári fenyő (*P. uncinata*) is kiterjedtebb állományokat alkot. A mintegy 116 *ha*-nyi kiterjedésű mocsári fenyőállomány szálerdőüzemben kezelve magavetődés útján ujul fel.

Az ottani irattárban őrzött s az 1789. és 1828. évekből származó erdőleírások és térképek igazolják, hogy az uradalom erdőgazdaságának kezelése már akkor rendes mederben folyt. Az erdőgazdaság történetében azonban főleg az 1838. év jelent fordulót.

pontot, mert akkor lett lefektetve a rendszeres gazdálkodás s a mai erdőberendezés alapköve. Az erdők kihasználása a rendszeres erdőgazdálkodás beállításának első időszakában térszakozás alapján történt, ezt felváltotta az egyesített tér- és tömegszakozás, míg végre a szabad állományszabályozás elvein nyugvó gazdálkodásra tértek át.

A jelenlegi erdőgazdálkodás alapelve az, hogy a korfokok szabályos állapota utáni törekvés szemmeltartása mellett minden egyes állomány, a szomszédállomány veszélyeztetése nélkül, gazdaságilag legértékesebb korában használtassék ki. Annak a ténynek felismerése, hogy az erdőrendezésnek az erdőkezeléshez simulnia, sőt adott esetben ennek alárendelve kell, hogy legyen, a fatömeg alapján való hozamszabályozáshoz, és pedig ennek Hufnagel által alkalmazott módszeréhez vezetett.

Ez a, valamennyi a vágásforduló éveinek felénél $\left(\frac{f}{2}\right)$ idősebb állomány lehetőleg pontosan megállapított, tehát nem csupán becsült fatömegéből kiinduló hozamszabályozás módot nyújt nemcsak a korfokok tényleges megállapítására, hanem eleve kizár minden kétséget az esetleges fahasználatokból eredő fatömeg mikénti elbirálására vonatkozólag és bármilyen felújító mód mellett alkalmazható. Eltekintve attól, hogy ezen hozammegállapítási mód a legegyszerűbbek közé tartozik, alkalmas arra is, hogy nagyon megbolygatott állományviszonyok között is a legrövidebb idő alatt létrejöhessen a korosztályok között a kiegyenlítődés, mi a tartamosság szempontjából elsőrendű követelmény.

A félforduló éveinél jelenleg idősebb összes állományok fatömegének és ezen állományok $\frac{f}{2}$ év alatti növedékének összege elosztva $\frac{f}{2}$ -vel, adja az évi használati fatömeget. Óvatossági szempontból kívánatos, hogy az $\frac{f}{2}$ -nél idősebb állományokból eredő esetleges vagy előhasználati fatömegek is számbavétenessenek. Tíz-tíz évenként a fatömeg újra felveendő és az évi hozadék újból megállapítandó.

Az itteni főhasználati fatömeg évi 29.210 m^3 -ben van meg-

állapítva. Az előhasználati fatömeg előre megállapítva nem lesz, ez az állományok állapota, a keresleti viszonyok, a rendelkezésre álló munkaerő s egyéb tényezőkhez igazodik. Az összes fiatalabb $\frac{f}{2}$ -nél állományok a növedék fokozása szempontjából előhasználatnak vannak alávetve.

A vágásforduló megállapítása gondosan összeállított fatermési táblák alapján történt. A lehető legnagyobb fatömegnek megfelelő vágásforduló egybeesik a technikai vágásfordulóval. Az alábbiakban az egyes vágásfordulók szerint kezelt terület kimutatásba van foglalva:

100	80	60	40	20	Összesen
éves vágásforduló					ha
6556	230	29	26	24	6865

A korosztályok alakulását alábbi táblázat tünteti ki:

Évben	I.	II.	III.	IV.	V.	Összes erdősült terület
H e k t á r						
1838	1379·8	822·1	889·4	863·2	2135·4	6089·8
1856	2286·9	1305·4	688·1	868·5	1067·1	6215·8
1876	1318·3	2125·3	1352·7	543·8	1210·5	6550·4
1886	1363·5	2018·5	1386·8	646·7	1180·7	6595·9
1891	1142·1	1784·7	1615·8	904·7	1201·3	6648·6
1909	922·3	1681·8	1741·9	1347·3	1165·9	6859·3
1913	1044·1	1399·9	1826·7	1353·7	1240·8	6865·3

A választott üzemmód mellett minden egyes állomány olyképen használtatik ki, hogy egyrészről a talajerő fokoztassék, másrészről pedig vegyes fanemű és vegyeskoru állományok neveltessenek.

Mivel ezen cél elérése szempontjából szükséges, hogy a talaj állandóan beárnyékolva legyen, a termőhelyek sokféle változatossága mellett itt a tarvágásos használaton kívül 1838-tól, illetve

1870-től kezdődőleg igen sokféle felujtító módozat honosodott meg, melyek teljesen elűtnek a megszokott és bizonyos keretek között mozgó rendszerektől s a legkisebb körülményt sem hagyva figyelmen kívül, iparkodnak a kitűzött célt: vegyes koru és fanemű állományok nevelését és a talajerő fokozását elérni.

A természetes uton keletkező vegyes koru és fanemű állományok nevelésére irányuló kísérletek az első időszakban nem sikerültek, idővel azonban megtanulták a módját annak, hogy miképen kell az állományokat használni, hogy a fennebb említett kitűzött cél eléérések.

A neuhausi uradalomban a luczfenyő foglalja el az első helyet s ennek a fanemnek van szánva továbbra is a vezérszerep. A felujtítás e fanemnél ott, hol ez lehetséges, természetes uton, ott, ahol ez elé akadályok gördülnek, mesterséges uton történik.

A luczfenyő mellett az erdeifenyő alkot kiterjedt elegyes vagy elegyetlen állományokat. Az üde, mély homoktalajokon e fanem kiválóan jól tenyészik, szép sudár törzset s jó alaku koronát fejleszt. Az agyagos és tömörebb gneis-talajokon az erdeifenyő már csak kevésbé jól diszlik, a beerdősített mezőgazdasági földeken és különösen a réteken pedig többnyire rossz növekedést mutat. Ezeknek a rossz állományoknak átalakítása állandó gondját képezi az erdőgazdaságnak. A természetének megfelelő termőhelyeken az erdeifenyő is természetes uton ujittatik fel s különös gondot fordítanak ezen termőhelyek talajának javítására, miért is ezen állományokba talajvédő fanemeket — bükköt — telepítenek be.

A jegenyefenyő elegyetlen állományokat nem alkot, de a luczfenyővel elegyesen az idős állományokban mindenütt előfordul. A III. korosztályba tartozó állományokban, melyek a tarvágásos használat idejéből származnak, jegenyefenyőt találni nem lehet. Mivel a jegenyefenyő azokat a luczosokat, melyek között elegyesen előfordul, a szélnek ellentállóbbakká teszi, azért most a luczállományokba mindenütt jegenyefenyőt telepítenek.

A IV. és magasabb korosztályu fenyőállományokban valamivel kisebb arányban elegyedve, mint a jegenyefenyő, a bükk is mindenütt előfordul, de legjobban diszlik e fanem a margaretheni erdőgondnokságban. Ott, ahol a bükk más fanemmel van elegyedve, mindenütt kedvező befolyást gyakorol az állományok fejlődésére, mi

részben abban nyilvánul meg, hogy a vele elegyes fanemek haszonfátömegben gyarapodnak, részben a talaj javulását mozditja elő.

Mivel a talajerő fokozása a gazdaságnak egyik főfeladatát képezi, a bükk ott, hol nem fordul elő, betelepítettik az állományokba, ott pedig, hol más fanemekkel elegyes állományokat alkot, a felújítások úgy vezettetnek, hogy a felújításnál a bükknek megfelelő tér biztosíttassék.

Az uradalom területén ez a fanem elég vidoran tenyészik, de mindenütt ki van téve a többi fanem által való elnyomatásnak, miért is különös gondot kell fordítani arra, hogy ki ne pusztuljon.

A tölgy, úgy mint a jegenyefenyő, az idős állományokban mindenütt otthonos, de legjobban diszlik az erdefenyő termőhelyein, hol igen szép sudár és hengeres törzset fejleszt. A tölgy felújítása mesterségesen, többnyire vetés, ritkábban ültetés útján történik. Mivel e fanem, a nedves és kötött agyagtalajokat kivéve, mindenütt jól tenyészik, azért a fiatalosokba mindenhol elegyítik.

Ugy a kocsányos, mint a kocsánytalan tölgyet egyaránt tenyésztik, de a szárazabb talajokon inkább a kocsánytalan tölgynek adnak előnyt.

A kellő sűrűség elérése és a ritkábban szereshető kocsánytalan tölgymakk megtakarítása szempontjából a kétféle tölgyfajt elegyítve vetették, de ez a kísérlet kudarczot vallott, mert a tisztító vágások alkalmával mindig nehéz a szép fejlődésű és a kocsánytalan tölgyet növésben tulszárnyaló kocsányos tölgyeket a kocsánytalan tölgyek érdekében feláldozni. Utóbbi időben ezért a kétféle tölgyfajt a nekik megfelelő helyeken külön-külön tenyésztik.

Az 1889. év előtt a kocsánytalan tölgyet még csak kisebb mérvben alkalmazták, mert akkor Neuhausnak még nem volt vasútja s így a vetőmagot nehéz volt beszerezni.

A vörösfenyő főleg az 1780. évben kiterjedt mértékben lett az uradalom területén ültetve. Különösen a klenauai erdőgondnokságban van sok 130 éves vörösfenyő, melyek pompás és jó fejlődésükkal igazolják, hogy ezen fanem tenyésztése itt helyénvaló. A vörösfenyő részben természetes, részben mesterséges uton, csemeteültetéssel ujittatik fel.

A felsorolt fanemeken kívül a vizenyős helyeken az éger és

sarjerdőüzemben kezelve a nyír fordulnak elő. A mocsári fenyő a turfaterületeken fokozatos felújító vágásmóddal lesz felújítva.

Hárs, juhar, kőris és nyárfa egyenként mindenütt előfordul s a felújításoknál gondoskodás történik arról, hogy ezen fánemeknek is biztosíttassék megfelelő hely.

A meghonosított külföldi fánemek közül a douglasfenyő, simafenyő és nordmannfenyő diszlenek jól. Az utóbbi két fánemből már oly idős példányok vannak, hogy magjukat továbbtenyésztésre használhatják fel.

*

Az erdei termékek értékesítése a neuhausi uradalomban ma már kizárólagosan házilag történik. A haszonfa ugyyszólván egész összegében, a házi kezelésben álló tutajozás útján, Prágába szállítatik s itt értékesítetik. A termelés helyén csak kisebb haszonfaválasztékokat adnak el.

A Naser folyó tutajozhatóvá tételére, hogy az uradalom fatermékei a világpiacznak legyenek átadhatók, az itteni erdőhivatal már az 1805. évben megtette előterjesztését.

Az előterjesztésnek azonban soká foganatja nem lett, úgy hogy a Naser folyó sem tutajozható, sem usztható nem volt s így az 1822-iki nagy széltörésből származó faanyagot is csak rosszul lehetett értékesíteni.

1814 ben egy fakereskedő a gestütthofi erdőgondnokságból néhány ezer köbméter műfát akart a Naseron letutajozni, de a kísérlet teljes kudarczot vallott, mert a tutajoknak az összes gátakon áteresztők nélkül kellett volna áthaladniok, ami nem sikerült.

1842-ben egy budweisi czéggel 130 ezer öl fára kötötett szerződés azzal a kikötéssel, hogy ennek a Naser-folyót tutajozhatóvá kellett tennie, mi meg is történt.

A fa a tutajozás lehetővé tétele első időszakában helyben az erdőn adatott el s a vevők által tutajoztatott. 1899 óta a tutajozás is házilag kezeltetik és a fa Prágába szállítatik s ott lesz eladva. A fának mintegy egyharmad része Prágában talál fogyasztókra, kétharmad része pedig Szászországba kerül. Évente tutajozás útján mintegy 15—18 ezer m^3 fa kerül piacra, mely választékok szerint a következőképen oszlik meg:

4200—4800 m^3	5 — 25·5 m	hosszu rönkfa
2200—3000 "	17·5—19·5 "	" " épületfa
3500—4300 "	14·5—15·5 "	" " "
2500—3000 "	11·7—12·5 "	" " "
2200—2400 "	6 — 12·5 "	" " tűzifarönk
400— 500 "	9 — 10·5 "	" " bányafa

Hogy egyáltalában a haszonfa mily sokféle alakban kerül piacra, arról az alábbi részletezés számol be:

Kötőguzs	2—4	m	hosszu	1·5—3	cm	középátmérő
Kapcsológuzs	4—9	"	"	2—5	"	"
Partológuzs	6—9	"	"	6—9	"	"
Fenyőrud	7—10	"	"	7—9	"	"
"	10—12	"	"	10—12	"	"
"	13—15	"	"	13—15	"	"
Papirfa	1—2	"	"	7	"	sudarátmérő
Heveder	5	"	"	8	"	"
Bányafa	7—10·5	"	"	8	"	"
Szarufa	11·7—12·5	"	"	10	"	"
Gerendafa	14·5—15·5	"	"	14	"	"
"	17·5—19·5	"	"	21	"	"
"	17·5—25	"	"	25	"	"
Rönk	5—10	"	"	29	"	"
Tűzifarönk	6·5—12·5	"	"	15	"	középátmérő
Faragott						

talpfa 2·5—16—18/19 " "

Bükkrönk 4 " " 24 " sudarátmérő

Tűzifa iránt is igen nagy a kereslet.

1852-ben zsindelygyár is állítottott fel, mely azonban ma már beszüntette üzemét. Az 1912. évben üzemképes állapotba helyezett gyárban ma már csak házi szükségletre állítanak zsindelyt elő.

Mellékhaszonvételeket az itteni erdőgazdaság nem termel. A fenyőállományok kizárólag télen döntetnek s így a kéreg nem értékesíttetik.

Az erdei uthálózat kiterjesztésére és az utak jókarbantartására már régtől fogva nagy gondot fordítottak, úgy hogy ma az uradalom annak legkisebb részletét is feltáró uthálózattal rendelkezik.

Az elemi csapások és a rovarvilágból származó károsítók az itteni erdők faállományát sem kimélték meg, sőt több ízben magának az erdőnek létét is veszélyeztették. Így 1822 július 26-án délnyugati, 1868 december 3-án északnyugati vihar döntött ki nagyobb kiterjedésű állományokat, az 1907. évi augusztus 6-iki vihar pedig a III. és IV. korosztályú állományokban néhány perc alatt 13.000 m^3 fatömeget hányt rakásra, többnyire derékon törve a fákat.

1875 novemberében pedig az uradalom egész területén a hőnyomás okozott nagy károkat.

Az első nagyobb rovarjárás a fenyőszárlepkéé volt a gestüthofi erdőgondnokság fiatalosaiban. A rovar oly nagy mérvben lépett fel, hogy az összes luczfenyőfiatalosokat elpusztítással fenyegette, miért is ezen veszélynek útját vágandó, annak idején még azokat a területeket is, melyek nem voltak alkalmasak az erdeifenyő tenyésztésére, erdeifenyővel ültették be. Az 1852–1858. évekből való erdészeti jelentések arról emlékeznek meg, hogy évente több száz szekér elpusztult fát hordtak ki a megtámadott fiatalosokból.

Ezen rovar ily nagymérvű károsításának köszönhető tulajdonképpen, hogy ma azok az állományok, melyeket annak idején elpusztítással fenyegetett, a legszebb vegyesfanemű és vegyeskorú állományok. A rovar károsítása következtében az elegendően luczállományokban támadt hézagokat ugyanis mindenütt erdeifenyővel ültették be, mi oly jól sikerült, hogy ma ezeken az állományokon a hajdani károsítás nyomait sem lehet észrevenni, úgy hogy célzatosan vegyesen ültetett állomány benyomását keltik.

Igen érzékeny, de eredményében a tarvágásos használatot beszüntető, károsítást okozott az 1860–1880-as évek közötti időszakban a cserebogár pajorja.

Felléptének időszakában a legfiatalabb vágásterületeket kétszer-háromszor egymásután elpusztította a cserebogár, de mivel elegendő csemete mindig volt, így a hiányok pótlása az erdőszemélyzetnek különös gondot nem okozott. Midőn azonban az 1868-ik évben nemcsak az új ültetés, hanem a már teljesen záródott 10–15 éves fiatalosok is nagy területen teljesen kipusztultak, akkor tudatára ébredtek annak, hogy itt, hol a cserebogár szaporodásának oly kedvező feltételei vannak meg, a talajt többé védelem

nélkül hagyni nem szabad. Ez azután a természetes felujításra, részben pedig a pásztásvágásoknak északi irányból való beállítására vezetett.

A harmadik nagy rovarjárás az 1888—1909. évi apáczalepke károsítás volt. A nagy körütekintéssel végzett védekezés azonban az erdőket megmentette a végpusztulástól.

A lepkék szorgos gyűjtése és a mély enyvezés teljesen célravezetőnek bizonyult s főleg az az időszak, midőn a hernyók a talajra vándorolnak, mi ugyan csak 5—8 napig tart, a legalkalmasabbnak mutatkozott az irtásra. Beigazolást nyert, hogy ha a rovar életjelenségének ebben az időszakában elegendő munkás-kéz áll rendelkezésre, akkor a károsítást meg lehet szüntetni. A hernyó irtásánál nevezetesen arra kell törekedni, hogy a lombzat kopaszra való lerágása elodáztassék addig, míg a természet maga — hernyóbetegséggel — nem segít. A küzdelmet azonban idejekorán fel kell venni, mert ha a 60 éves luczfenyőn már 4000 hernyónál több van, minden védekezés hiába való.

Vadrágás ellen a fiatal állományokat bekerítik.

Erdei kihágás itt igen ritka eset, gyakoribbak a gondatlanságból eredő tűzkárok.

*

A vadászatra az uradalom egyes részeiben nagy gondot fordítanak, más részéből az erdő érdekében azt teljesen száműzték.

A legutóbbi időben a vadkártérítési igények is tulcsigáztattak, minek következtében az uradalom a szomszédos községi vadászterületek nagyrészét sem veszi már bérbe, úgy hogy ebből kifolyólag az eddigi jó őzvadállomány is visszaesést mutat. A neuhausi uradalom ezidőszereint 26 községi területet bérel.

A rőt vad a margaretheni és neumühli gondnokságokban szabad területen állandó vad volt, de 1912 óta alig néhány darabra apaszatott. A fáczánt vadon tenyésztik, a siketfajd szaporodik.

*

Bár nem tartozik szorosan az erdőgazdasághoz, de mint ennek sok helyütt kiegészítő részét képező gazdasági ágazat, megemlítendő az itteni rendszer és nagy felületen dolgozó halgazdaság is.

A természet utmutatását követték az uradalom birtokosai akkor, mikor a rendelkezésre álló vizeket hallal népesíték be,

illetőleg a halaszvizet belterjes gazdálkodás alá vonták, mely ágazata az őstermelésnek itt még igen régen meghonosodott

A halastavak legnagyobb része már IV. Károly császár idejében, nagyrésze pedig még korábban, 1345—1384-ben építettett.

A levéltár igen érdekes, a halgazdaságra vonatkozó feljegyzéseket tartalmaz, többek között egy teljes halgazdasági számadást az 1562. évből s egy igen szép térképet az 1554. évből.

Jelenleg 113 tó 1263 ha kiterjedéssel áll a halgazdaság szolgáltatában, ezek a tavak üzemterv szerint következőképen oszlanak meg:

17 hizláló pontyostó	--- --- ---	1062 ha	kiterjedéssel
85 nyújtótó	--- --- ---	137 "	"
5 fiasító tó	--- --- ---	41 "	"
6 pisztrángostó	--- --- ---	5 "	"

Az évi haltermelés körülbelül:

590 darab süllő	"	--- --- ---	8 q	súlylyal
550 " csuka	"	--- --- ---	8 "	"
24.700 " ponty	"	--- --- ---	540 "	"

A halak etetésére évente mintegy 1000 q haltáplálék lesz 15.700 K értékben felhasználva.

A neuhausi uradalom erdőgazdaságának személyzete: 1 erdőmester, 1 erdőellenőr, 2 erdőgondnok, 7 pagonyerdész, 1 erdész, 4 felmérési segéd, 3 erdészjelölt, 2 erdészsegéd, 1 tutajozási gyakornok, 26 erdőőr és 5 vadőrből áll.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

Meghívó.

Az Országos Erdészeti Egyesület helyiségeiben (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) 1914. évi február hó 13-án és márczius hó 6-án délután 6 órakor

„a szomolnoki széldöntésekről“

fölolvasások fognak tartatni, vetített képek bemutatása mellett;

1914 február hó 13-án Nemes Károly főerdőtanácsos ismerteti a széldöntéseket, azok földolgozását és értékesítését;

1914 márczius 6-án pedig Papp László segéderdőmérnök a széldöntések sürgős kiszállítása érdekében létesített erdei vasutakról tart előadást vetített képek bemutatása mellett.

E felolvasásokra a t. Czimet tisztelettel meghívja
Budapest, 1914. január hóban

az Országos Erdészeti Egyesület
elnöksége.

A felolvasást a Schuller-féle vendéglőben (V., Alkotmány-utca 31.) barátságos
összejövetel követi (étkezés étlap szerint).

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

FELHÍVÁS

a tavaszi erdészeti államvizsga tárgyában.

A folyó év tavaszán erdészeti államvizsgát tenni szándékozók felhivatnak, hogy az ehhez szükséges engedélyért benyújtandó kérvényeiket kellően felszerelve legkésőbb folyó évi február hó végeig az erdészeti államvizsgáló bizottság elnökének czimére (Budapest, V., Zoltán-utca 16. szám) bérmentve küldjék meg.
Budapest, 1914. évi január hó 20-án.

Horváth Sándor s. k.

miniszteri tanácsos

mint az erdészeti államvizsgáló bizottság elnöke.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az erdei szalonka sebzett lábát bekötözi. A Görgényszent-imrén múlt év őszen tartott vadászatok során október hó 24-én szalonkázás közben gróf *Waldek Frigyes* egy szalonkát ejtett el, melynek jobb lába a csüdön a mellékelt fénykép szerint volt tollakkal bekötözve. A szegény bársony szemű madár valószínűleg egy előző napon tartott vadászat alkalmával sérült meg és az éj folyamán kötözte be a legnagyobb gonddal megsérült csüdjét. Vajjon hol tanulta ezt?

A kötés teljesen megkeményedett és a seb helye csak tapogatás útján volt megállapítható, közvetlenül a lábfej felett. Sok érdekeset irtak már bársonyszemű, kedves madarunkról, de ez talán új adat s örvendek, hogy közölhetem. Soraimat azzal végzem, amivel Chernel István végzi nagy művében az erdei szalonkáról irt leírását: „nemes madár a mi „sneffünk“ akár vadászati, akár más szempontból tekintsünk is“. Vadász-üdvvel

Pausinger Károly.

Kérelem. Egy hivatalosan elrendelt kísérlet végrehajtásához megfelelő területre volna szükségünk. Egy olyan szerről van szó, amely az erdészetben is kártevőnek ismert lótetű (*Gryllotalpa vulgaris*) ellen volna kipróbálendő. Ez a szer külföldi kísérletek alkalmával állítólag jónak bizonyult. Felkérjük tehát mindazokat, akik a rovartól nagyobb károkat szenvednek, kegyeskednének nekünk a kísérlethez területet átengedni. A kísérletet a Rovartani Állomás egyik tisztviselője végezné, s abból a szives átengedőnek semmiféle költsége nem lesz, ellenben a szer beválása esetén csak haszna, mert megszabadul a lótetűtől. *A M. Kir. Állami Rovartani Állomás igazgatósága.* Budapest, II., Intézet-utca 1. sz.

Gazdasági ismertető a Balkán piacáról. A M. Kir. Kereskedelmi Muzeum a napokban fejezte be előadásainak sorozatát, melyet a Balkánnak területi változások folytán módosult gazdasági helyzetbe került piacairól rendezett. A hó végén megindítja az üzleti közönség tájékoztatására szánt publikációi közreadását. Az intézet kiadmánya 15 füzetben, magyarázó képekkel és térképekkel fog megjelenni oly időben, hogy minden üzletember, mielőtt tavaszi üzleti útjára indul, kezébe vehesse. A tizenöt füzet

4. kép. Szalonka bekötözött csüdjé (felülről).

5. kép. Szalonka bekötözött csüdje (alulról).

a következő czimek alatt kerül ki a nyomdából: 1. Albánia. 2. Skutari. 3. Durazzó. 4. Valona. 5. Uj-Szerbia. 6. Üszkü. 7. Monastir. 8. Mitrovicza. 9. Prizren. 10. Uj-Görögország. 11. Szaloniki. 12. Kavella. 13. Serres és Dráma. 14. Campania (Karaferia, Vodena, Florina, Kastoria). 15. Canea. Az egész kiadmányt minden üzleti czég *díjmentesen* kapja meg, ha azt egy egyszerű levelezőlapon kéri. A szétküldés előkészítése szempontjából felkéri a muzeum igazgatósága a Balkán piacai iránt érdeklődő czégeket, hogy igényüket mielőbb közöljék az intézettel.

A zürichi Schnyder von Wartensee alapítvány 1916. évben lejáró pályázatát hirdeti a következő tétel megírására: „*Neue Untersuchungen über das Dickenwachstum der Bäume.*“*) A pályázatra nézve a következő határozmányok állapítottak meg:

1. A pályázat nemzetközi.
2. A benyújtandó pályamunkák német, francia vagy olasz nyelven irandók és legkésőbb 1916. évi szeptember hó 30-áig nyújtandók be a 7. tételszám alatt megjelölt helyre.
3. A benyújtott pályamunkákat egy bizottság bírálja meg, melynek elnöke: dr. Chodat Róbert genfi egyetemi tanár; tagjai: dr. M. Büsngen münden erdészeti akadémiai tanár és dr. A. Ernst zürichi egyetemi tanár.
4. A pályamunkák jutalmazására (fő- és pótdíj) 3000 frank áll rendelkezésre.

*) „Ujabb vizsgálatok a fák vastagsági növekedéséről.“

500 év óta gyógyítanak csuizt, köszvényt, ischiast stb.

Trencsénteplicz

radioaktiv kénes hőforrásai és iszapfürdői. Szállodák fürdőkkel egybeépítve, azért egész éven át nyitva. Hidegvízgyógyintézet. Diétetikus konyha. *Uj fürdők. Uj szállodák. Uj iszapfürdők.* Házikurához: Kénes iszap- és vizszétküldés.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai és azok hozzátartozói a június 15-től szeptember 1-ig terjedő idő kivételével napi 8 koronáért szobát, ellátást, fürdő- vagy iszapkezelést kapnak. Aki ezt a kedvezményt nem veszi igénybe, de a fürdőigazgatóság házaiban lakik, a lakásnál és fürdőknél 50% kedvezményt élvez. Iszapszétküldésnél 10%.

5. A pályanyertes mű a Schnyder-von Wartensee-alapítvány tulajdonává válik. A mű kiadására nézve az alapítvány a szerzővel egyezséget köt.

6. A benyújtandó pályamunkák címlapja jeligével látható el, melyhez lepecsételt és a pályamunka jeligéjével ellátott borítékban a szerző nevét tartalmazó névjegy csatolandó.

7. A pályamunkák a 2. tételszám alatti határidőig a bíráló bizottság kezeihez az alapítvány következő címére küldendő be:

„An das Präsidium der Kommission für die Stiftung von Schnyder von Wartensee (Adresse: Stadtbibliothek Zürich) betreffend Preisaufrage für das Jahr 1916.“

Eladó műszerek. Winkler-rendszerű tájolóműszer $1/4^0$ -os beosztással, optikai távolságmérésre berendezve, de állvány és lécz nélkül; pantograf (farudakkal) és Alder-féle szálas planimeter (utóbbi szálai sérült állapotban) olcsón eladók. A műszerek az Országos Erdészeti Egyesületben megtekinthetők. Venni szándékozók forduljanak Kovács Sándor nyug. kir. járásbíróhoz, Csongrád.

PÖSTYÉN

ma már költős fogalom

1. Hires iszapforrásokai csusz-, köszvényeseteiben az egész világon elismert páratlan gyógyhatásuak.

2. Kitűnően felszerelt hideggyógyintézetében neuraszténiák, szívbajok pompás eredménnyel kezelhetők. 1912-ben 18.000 fürdővendég, Télenyáron nyitva. Felvilágosítást nyújt a

Fürdőigazgatóság.

Egyesületünk tagjai utalvány alapján kedvezményben részesülnek.

Bővebbet az elnökségnél.

Halálozások. *Linszky* Antal, a Széchenyi grófok nyugalmazott erdőmestere, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja, hosszas szenvedés után, 89 éves korában f. évi január hó 17-én Barcsen, továbbá *Diószeghy* Lajos m. kir. főerdőmérnök (Radváncz, Ung m.) f. hó 23-án 56 éves korában elhunyt.

Béke hamvaikra!

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztli létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni szíveskedjenek.)

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Székely* István m. kir. erdőtanácsost a lugosi m. kir. erdőgondnokságtól a lugosi m. kir. erdőigazgatóság központi szolgálatához (ellenőrködőnek); *Csegezy* Pál m. kir. főerdőmérnököt pedig a lugosi m. kir. erdőigazgatóság központi szolgálatától a lugosi m. kir. erdőgondnoksághoz (erdőgondnoknak) osztotta be.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Molnár* Imre m. kir. főerdőmérnököt Máramaroszigetről Apatinba (főnökhelyettesnek); *Kolozs* József m. kir. főerdőmérnököt Felsővisóról Máramaroszigetre (ellenőrködőnek); *Mayer* Aurél m. kir. erdőmérnököt Nagybányáról Nagybocksóra (erdőgondnoknak); *Rusznay* Győző m. kir. segéderdőmérnököt Nagybocksóról Felsővisóra (vaséri erdőgondnoknak); *Molcsányi* Gábor m. kir. segéderdőmérnököt Besztercebányáról Nagybányára (építésvezetőnek).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Salix* Gyula m. kir. erdőmérnököt Havasmezőről Nagybocksóra (pénztári ellenőrnek); ifj. *Benkő* Rezső m. kir. segéderdőmérnököt pedig Máramaroszigetről Havasmezőre (erdőgondnoknak).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Kelemen* Béla m. kir. erdőmérnököt Maluzsináról Besztercebányára (ellenőrködőnek); *Jurán* Miklós m. kir. segéderdőmérnököt pedig Tótsóvárról Maluzsinára (erdőgondnoknak).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Szecsődy* József m. kir. erdőmérnököt Erdőbádonyból Kapnikbányára (erdőgondnoknak); *Bernard* József m. kir. segéderdőmérnököt pedig Tótsóvárról Erdőbádonyba (erdőgondnoknak).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Petricsek* Adolf m. kir. erdőmérnököt Németmokráról Tótsóvárra (központi szolgálathoz); *Lányi* Ákos m. kir. segéderdőmérnököt pedig Nagybányáról Németmokrára (erdőgondnoknak).

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Pap* András m. kir. segéderdőmérnököt az orsovai m. kir. erdőgondnokság vezetésével véglegesen megbízta.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Szeőts* Béla m. kir. segéderdőmérnököt Nagybányáról Tökésre (erdőgondnoknak).

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Bruder* Gyula m. kir. erdőmérnökgyakornokot Zsolnáról Eperjesre helyezte át és szolgálatra beosztotta az ottani m. kir. állami erdőhivatalhoz.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Takács* János m. kir. segéderdőmérnököt áthelyezte Szabadkára (erdőgondnoknak), *Craciun* Baiu m. kir. segéderdőmérnököt pedig áthelyezte Királyhalmára a m. kir. erdőéri szakiskolához.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Lippóczy* Béla m. kir. segéderdőmérnököt Lugosról Diósgyőrbe s megbízta az ujhutai m. kir. erdőgondnokság vezetésével.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

I.

KÖRRENDELET

az értékpapirokkal ideiglenesen fedezett favételárak törlesztésének esedékessége és a késedelmi kamatok felszámítása ügyében.

(Valamennyi kincstári erdőigazgatóságnak, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak.)

128252/1913/I/B/1. Föld. Min. szám. — Konkrét esetből folyólag 1913. évi április hó 18-án kelt 6858. számú szabályrendeletem helyes értelmezése és végrehajtása, illetőleg az értékpapirokkal ideiglenesen fedezett favételárak törlesztésének esedékessége, s a késedelmi kamatok felszámítása ügyében felmerült kételyek eloszlátása szempontjából értesitem az igazgatási hivatalt, hogy az idézett szabályrendelet a favételárak törlesztésének esedékességét arra a határnapra teszi, amelyen azok — a szerződés

kikötései szerint — *készpénzben* befizetendő, vagyis arra a határnapra, melyen a favételár hat havi fedezete gyanánt előírászerűen letett értékpapírok készpénzzel kicserélendő.

Késedelmi kamatok tehát a dolgok természetéből folyólag a készfizetés határnapjától kezdve számíthatók és semmi esetre sem az értékpapírfedezet letételének napjától, amit különben félre nem érthetően kifejez a szabályrendelet azon intézkedése, mely szerint „mindazon esetben, ha favásárló a fedezetképen letett értékpapírokat az esedékesség határnapján tul cseréli ki készpénzzel, ezen határnaptól számított öt (5) százalék késedelmi kamat fizetendő“.

Hogy a hat havi letét tartama alatt késedelmi kamat a favételár után nem szedhető, azt még kétségtelenebbé teszi a szabályrendelet ama folytatólagos rendelkezése, mely szerint a hat havi időtartamra letétben kezelt értékpapírok esedékessé váló kamatszelvényei favásárlónak bélyegtelen nyugtára kiadandók, feltéve, hogy szerződési kötelezettségeinek egyébként eleget tett.

De önként következik a szabályrendelet intézkedéseiből az is, hogy arra az esetre, ha vevő az értékpapírokkal való fedezés kedvezményét az eziránt szerződésileg megszabott határidőn belül előírászerűen igénybe nem veszi, s ennek következtében a vételárnak készpénzben való befizetése azon a határnapon válik esedékessé, amelyen favásárló a hat havi értékpapírfedezet kedvezményéhez való jogát elvesztette, akkor a késedelmi kamatok is ettől a határnaptól kezdve fizetendő.

Budapest, 1914. évi január hó 2-án.

A miniszter helyett:

Bartóky s. k.

államtitkár.

II.

KÖRRENDELET

a lóttartási átalányelőlegek törlesztése tárgyában.

(Valamennyi kincstári érdekgazgatóságnak, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak.)

130850/1913/I/B/1. F. M. sz. — A hivatali elődöm 1906-ik évi 6921. eln. számú rendeletével kiadott szabályzat 63-ik §-ának a lóttartási átalányelőlegekre vonatkozó része többféleképen magyarázható:

Mihez tartás és egyöntetű eljárás végett értesitem az igazgatási hivatalt, hogy a szabályzat 63-ik §-ának az a rendelkezése, mely szerint a hivatalfőnök kivételes esetekben 3 havi átalányelőleget engedélyezhet, akként értelmezendő, hogy a havi előleges részletekben esedékes átalány *három óra eső összegének* előre való kifizetését a hivatalfőnök kivételes és indokolt esetekben engedélyezheti.

Budapest, 1913. évi december hó 21-én.

A miniszter rendeletéből:

Téglás

miniszteri tanácsos.

KÖZIGAZGATÁSI BÍRÓSÁGI DÖNTVÉNYEK ÉS ELVI JELENTŐSÉGŰ HATÁROZATOK.

A vadászati jövedéki kihágás miatt jogerősen elítélt egyén vadászati jegy elnyerése iránti bejelentésének láttamozását nem igényelheti azon a czímen, hogy az ítélet ellen ujrafelvétellel élt.

429/1913. P. szám. Ő Felsége a király nevében a magyar királyi közigazgatási bíróság F. Gedeon k.-i lakosnak vadászati jegy elnyerése iránti bejelentés láttamozása ügyét, melyben az é.-i járási főszolgabírája 1912. évi november hó 8. napján 526/8. kihágási szám alatt és a közigazgatási bizottság 1912. évi december hó 10. napján 1604. szám alatt határozott; nevezett ügyfélnek beadott panaszja folytán 1913. évi január hó 30. napján tartott nyilvános ülésben tárgyalás alá vevén, következőleg

ítélt:

A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasznak helyet nem ad.

Indokok:

Figyelemmel arra, hogy a csatolva levő kihágási iratok azt igazolják, hogy panaszos az 525/1. kihágási szám alatt hozott főszolgabírói, — valamint a 73/1912. kihágási szám alatt hozott alispáni — és végül 4410/1912. kihágási szám alatt hozott magyar királyi belügyminiszteri ítélettel, az 1883. évi XXIII. törvénycikk 26. §-ában foglalt kihágásért, jogerősen elmarasztaltatott;

valamint figyelemmel arra, hogy az 1883. évi XXIII. törvénycikk 36. §-ának c) pontja szerint a vadászati jegy elnyerése iránti bejelentésnek láttamozása megtagadandó attól, aki a vadásatról szóló (1883. évi XX.) törvényben körülírt vala-

mely kihágás miatt jogérvényesen elmarasztaltatott és pedig a büntetés végrehajtása, illetőleg letelte után három évig:

a — tévesen felelősznek címzett — panasznak helyet adni nem lehetett és pedig annál kevésbbé, mert ezzel a tényállással s illetve jogelvvvel szemben pusztán az a körülmény, hogy panaszos a vadászati kihágási ügyben, — az 1901. évi XX. törvénycikk 10. §-ának utolsóelőtti bekezdése értelmében a főeljárásban hozott jogerős határozat végrehajtását különben sem akadályozó, — újrafelvételi kérelemmel élt, a jogerős marasztalás törvényes jogkövetkezményének alkalmazását, — mindaddig, amíg ez a jogerős marasztalás valósággal fennáll, — nem akadályozhatja.

Faarverések eredményei.

I. Tövön.

Jászóvári prépostság (1913. aug. 26.):

Tölgyrönk- és szálfá 3879 m^3 à 19·10 K (+ 19·40/o).

Karánsebesi vagyonköztség (1913. aug. 30.):

1217 kat. holdon becsült 12.838 m^3 fenyőhaszonfa, 53.167 m^3 fenyő- és bükkütüzifa, 22.477 m^3 bükkműfa, 127.376 m^3 bükkütüzifa 400.000 K (kik. ár 321.540 K).

Rozsnyói róm. kath. püspökség (1913. szept. 10.):

164·87 kat. holdon becsült 21.950 m^3 vegyes választéku tölgy, bükk, gyertyán, nyír, nyár és fenyő 81.500 K (kik. ár 73.710 K).

Oláhlapádi ref. egyház (Miriszló, 1913. szept. 14.):

21·2 kat. holdon becsült 697 m^3 tölgytüzifa à 4·45 K (+ 160/o).

Vinkovcei kir. főerdőhivatal (Vinkovce, 1913. szept. 22.):

1. Jaszénovai erdőgondnokság.

a) Csadjavszkibok nevű vágás:

Tölgyhaszonfa 7196 m^3 à 57·44 K. Kőrisfűrészrönkö 227 m^3 à 42·12 K. Szilfűrészrönkö 723 m^3 à 35·10 K. Tölgytüzifa 4168 m^3 à 3·66 K. Egyéb tüzifa 1388 m^3 à 2·92 K — (+ 170/o).

b) Dvojani nevű vágás:

Tölgyhaszonfa 3203 m^3 à 63·19 K. Szilfűrészrönkö 94 m^3 à 34·56 K. Tölgytüzifa 1997 m^3 à 3·60 K. Egyéb tüzifa 985 m^3 à 2·72 K — (+ 15·20/o)

2. Raicsi erdőgondnokság.

Tölgyhaszonfa 3801 m^3 à 62·45 K. Kőrisfűrészrönkö 1337 m^3 à 41·00 K. Tölgytüzifa 2894 m^3 à 3·56 K. Kőristüzifa 6469 m^3 à 2·85 K — (+ 13·90/o).

3. Jaminai erdőgondnokság.

a) Puk I. nevű vágás:

Tölgyhaszonfa 4332 m^3 à 56·10 K. Tölgytüzifa 4372 m^3 à 3·33 K. Egyéb tüzifa 1323 m^3 à 2·66 K — (+ 6·40/o).

b) Puk II. nevű vágás:

Tölgyhaszonfa 4022 m^3 à 55·24 K. Tölgytüzifa 4042 m^3 à 3·28 K. Egyéb tüzifa 454 m^3 à 2·70 K — (+ 7·60/o).

Gyergyószentmiklósi közbirtokosság (1913. szept. 23.):

Luczfenyőépületfa 743 m^3 à 5·40 K. Fenyőtüzifa 261 m^3 à 1·00 K (+ 0⁰/o).

Durand nagyközség (1913. szept. 26.):

28·12 kat. holdon becsült 7492 m^3 lucz-, jegenye-, erdei- és vörösfenyő épület- és haszonfa à 6·94 K (+ 2⁰/o).

Durand nagyközségi ág. ev. egyház (1913. szept. 26.):

2·5 kat. holdon becsült 311 m^3 erdeifenyőépületfa à 8·07 K (+ 21⁰/o).

Gyulafahérvár sz. kir. város (1913. szept. 26.).

27. kat. holdon becsült 1887 m^3 tölgytüzifa à 6·95 K (+ 10⁰/o).

Bakabánya község (1913. szept. 30.):

Jegenyefenyő épületfa 647 m^3 à 9·30 K (+ 12·7⁰/o).

Gyalári volt urbérese (1913. szept. 30.):

70 kat. holdon becsült 5403 m^3 tölgműfa à 14·45 K (+ 5⁰/o), 2620 m^3 tölgy- és bükküzifa à 1·50 K (+ 30⁰/o).

Apatini m. kir. erdőhivatal (1913. okt. 15.):

a) **Apatini Rundloch** 16·06 kat. holdon becsült füz- és nyárműfa 197 m^3 , hasáb 1249 $ümm^3$, dorong 1116 $ümm^3$, rözse 3395 kéve. Kat. holdanként 394 K (+ 17⁰/o).

b) **Monostorszegi Smagucz**: 12·10 kat. holdon becsült füz- és nyárműfa 62 m^3 , hasáb 1607 $ümm^3$, dorong 646 $ümm^3$, rözse 2201 kéve. Kat. holdanként 585 K (+ 47⁰/o).

c) **Dunabökenyi lágverdő**: 101·25 kat. holdon becsült füz- és nyárműfa 55 m^3 , hasáb 4451 $ümm^3$, selejtes hasáb 2103 $ümm^3$, dorong 2040 $ümm^3$, rözse 19.851 kéve. Kat. holdanként 202 K (+ 35⁰/o).

d) **Kaboli Kozják-sziget**: 12·34 kat. holdon becsült füz- és nyárműfa 65 m^3 , hasáb 1061 $ümm^3$, dorong 529 $ümm^3$, rözse 6132 kéve. Kat. holdanként 409 K (+ 17⁰/o).

Bacsófalvi volt urbérese (1913. okt. 29.):

Tölgműfa 113 m^3 à 24·05 K (+ 0⁰/o).

Veszprémi püspökség (1913. okt. 20.):

92·2 kat. holdon becsült 13.769 m^3 vegyes bükk-, gyertyán- és egyéb lombfa (10⁰/o műfa, 48⁰/o hasáb, 35⁰/o dorong és 7⁰/o ágfá) 60.000 K (+ 0⁰/o).

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1913. okt. 20.):

Vranovinai kir. erdőgondnokság: 85·36 kat. holdon becsült bükküzifa 6564 m^3 à 1·48 K (+ 12⁰/o).

Bosznia-hercegovinai országos kormány (Sarajevo, 1913. okt. 21.):

Lucz- és jegenye-fenyőhaszonfa 87.000 m^3 I. oszt. à 9·50 K, II. oszt. 4·50 K. Bükkfa 1350 m^3 , haszonfa m^3 -ként 3·00 K, tűzifa $ümm^3$ -ként 0·50 K.

Bajnokfalvi volt urbérese (1913. okt. 23.):

56·4 kat. holdon becsült 6534 m^3 bükk- és tölgytüzifa à 3·98 K (+ 5·4⁰/o).

Meczenzéli nagyközség (Abauj-Torna m.) (1913. okt. 28.):

Tölgműfa 500 m^3 à 16·75 K (+ 11·6⁰/o).

Susáki kir. erdőhivatal (1913. okt. 28.):

Koszingi kir. erdőgondnokság: Jegenyefenyőépületfa 540 m^3 à 3·60 K (+ 0⁰/o).
Luczfenyőépületfa 475 m^3 à 4·40 K (+ 0⁰/o).

Mermesdi volt urbéresék (Zarándbánya, 1913. okt. 28.):

Tölgyhaszon- és tűzifa 1762 m^3 à 7·48 K (+ 0⁰/o).

Szamosujvári Szent Gergely-árvaház (1913. okt. 30.):

9·0 kat. holdon becsült tölgy- és bükkszerszámfa 151 m^3 à 10·00 K, tűzifa 605 $űrm^3$ à 3·00 K (+ 0⁰/o).

Ménhárd nagyközség (Szepes m.) (1913. okt. 31.):

Erdeifenyő fűrészáru és épületfa 400 m^3 à 10·10 K (+ 1⁰/o).

Njemcei kir. erdőgondnokság (Spačva, 1913. nov. 7.):

250 kat. holdon becsült 1646 m^3 nyártűzifa à 1·64 K (+ 0·6⁰/o).

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1913. nov. 10.):

Fenyőmű- és tűzifa 3010 m^3 , bükkmű- és tűzifa 1619 m^3 16·666 K (+ 15⁰/o).
Fenyőmű- és tűzifa 126 m^3 , bükkmű- és tűzifa 1902 m^3 5536 K (+ 4⁰/o).
Jávormű- és tűzifa 255 m^3 2886 K (+ 84⁰/o). Bükkűzifa 6166 m^3 8820 K (+ 2⁰/o).

Susáki kir. erdőhivatal (1913. nov. 11.):

Bilogi kir. erdőgondnokság: Bükkűzifa 2088 m^3 à 1·92 K (+ 66²/3⁰/o).
U. a. 2230 m^3 à 2·05 K (+ 28⁰/o).

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1913. nov. 12.):

31·64 kat. holdon becsült tölgyműfa 467 m^3 à 18·62 K (+ 61⁰/o), tűzifa 563 m^3 à 1·60 K (+ 0⁰/o).
30·30 k. holdon becsült tölgyműfa 161 m^3 à 14·97 K (+ 34⁰/o), tűzifa 171 m^3 à 1·10 K (+ 0⁰/o).

Szamosujvár sz. kir. város (1913. nov. 14.):

31 kat. holdon becsült tölgy- és bükkszerszámfa 707 m^3 , tűzifa 1649 m^3 10·001 K (— 16·7⁰/o).

Felsőrákosi volt urbéresék (1913. nov. 17.):

Tölgyműfa 2840 m^3 à 15·03 K (+ 0·02⁰/o), tűzifa 1960 m^3 à 1·00 K (+ 0·02⁰/o).

Ujbánya sz. kir. város (1913. nov. 21.):

Jegenyefenyőműfa 2415 m^3 à 10·15 K (+ 7·4⁰/o). Bükkműfa 520 m^3 à 4·00 K (— 33⁰/o).

Málnási községi iskolaalap (1913. nov. 22.):

64·5 kat. holdon becsült tölgyműfa 330 m^3 à 14·49 K (+ 12·3⁰/o). Bükk- és gyertyánhasáb 1056 m^3 à 1·71 K (+ 12·3⁰/o), dorong 1757 m^3 à 0·84 K (+ 12·3⁰/o).

Libetbánya nagyközség (1913. nov. 27.):

5 éven át évenként 41·99 kat. hold. Évenként mintegy 8000 m^3 lucz- és jegenyefenyőműfa, tónél méretezve à 13·02 K (+ 24⁰/o).

Sebői volt urbéresék (Libetbánya, 1913. nov. 27.):

Lucz- és jegenyefenyőműfa 992 m^3 9921 K (+ 7·9⁰/o).

Tótsóvári m. kir. erdőhivatal (Miskolcz, 1913. nov. 28.):

Tölgy- és bükk-tüzifa 795 ürm^3 2355 K (+ 3 $\frac{0}{0}$). U. a. 183 ürm^3 584 K (+ 4 $\frac{90}{0}$).

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1913. nov. 28.):

Szokolováczi erdőgondnokság. Tölgyműfa 50 m^3 à 40·0 K (+ 100 $\frac{0}{0}$),
tüzifa 76 m^3 à 2·63 K (+ 31 $\frac{0}{0}$). Bükkműfa 1001 m^3 à 6·59 K (+ 11·3 $\frac{0}{0}$),
tüzifa 3004 m^3 à 3·32 K (+ 11 $\frac{0}{0}$).

Csikszentimrei közbirtokosság (1913. decz. 1.):

24 kat. holdon becsült luczfenyőműfa 2829 m^3 à 6·50 K (+ 0·15 $\frac{0}{0}$).

Erdelyi róm. kath. status (Kolozsvár, 1913. decz. 4.):

a) *Kolozsmonostori tan. alap uradalma:* Tölgyműfa 1997 m^3 à 16·60 K (+ 5 $\frac{0}{0}$).

b) *Alsóbajomi v. t. ö. alap uradalma:* Tölgyműfa 2685 m^3 à 11·20 K (+ 10 $\frac{0}{0}$).

Susáki kir. erdőhivatal (1913. decz. 5.):

Fenyőműfa 1127 m^3 à 6·00 K (+ 16·6 $\frac{0}{0}$). U. a. 732 m^3 à 5·20 K (+ 0 $\frac{0}{0}$).
U. a. 10.772 m^3 à 4·40 K (+ 0 $\frac{0}{0}$). U. a. 5185 m^3 à 4·20 K (+ 15·9 $\frac{0}{0}$).
Bükkműfa 43 m^3 à 4·50 K (+ 16·6 $\frac{0}{0}$). U. a. 60 m^3 à 4·40 K (+ 0 $\frac{0}{0}$).
U. a. 870 m^3 à 4·04 K (+ 0 $\frac{0}{0}$). U. a. 538 m^3 à 3·80 K (+ 15·9 $\frac{0}{0}$).
U. a. 487 m^3 à 3·60 K (+ 0 $\frac{0}{0}$). U. a. 1425 m^3 à 3·50 K (+ 14·3 $\frac{0}{0}$).
U. a. 843 m^3 à 3·20 K (+ 0 $\frac{0}{0}$). U. a. 352 m^3 à 2·80 K (+ 0 $\frac{0}{0}$).
Juharműfa 40 m^3 à 7·40 K (+ 0 $\frac{0}{0}$). U. a. 69 m^3 à 6·60 K. Bükk-tüzifa 1028 m^3
à 0·78 K (+ 16·6 $\frac{0}{0}$). U. a. 1634 m^3 à 0·60 K (+ 0 $\frac{0}{0}$). U. a. 3735 m^3
à 0·47 K (+ 14·3 $\frac{0}{0}$). U. a. 2017 m^3 à 0·42 K (+ 15·9 $\frac{0}{0}$). U. a. 15.937 m^3
à 0·40 K (+ 0 $\frac{0}{0}$).

Tusnádszarvadi volt urbéresek (1913. decz. 8.):

132 kat. holdon becsült tölgyműfa 648 m^3 , hasáb 3763 ürm^3 , dorong 4988 ürm^3 , galyfa 1858 szekér, sövényvessző 176 szekér. Kat. holdanként 259·86 K (+ 0·14 $\frac{0}{0}$).

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1913. decz. 9.):

68·13 kat. holdon becsült bükkműfa 2696 m^3 à 3·25 K (+ 0·7 $\frac{0}{0}$), bükk-tüzifa 7675 m^3 à 1·10 K (+ 0 $\frac{0}{0}$). Tölgytüzifa 6 m^3 à 0·60 K (+ 0 $\frac{0}{0}$).
Egyéb tűzifa 20 m^3 à 0·20 K (+ 0 $\frac{0}{0}$).

Máriafalvi volt urbéresek (1913. decz. 11.):

4·25 kat. holdon becsült luczfenyőműfa 92 m^3 , luczfenyődorongfa 14 m^3 .
Erdeifenyőműfa 152 m^3 , erdeifenyőhasáb 64 m^3 , dorong 96 m^3 , vegyes lombfahasáb 114 m^3 , dorong 75 m^3 . Kat. holdanként 1026·35 K (+ 0·16 $\frac{0}{0}$).

Gyétvai róm. kath. plébánia (1913. decz. 15.):

28·64 kat. holdon becsült jegenyefenyőépületfa 115 m^3 à 14·00 K (+ 0 $\frac{0}{0}$),
bükkhásábfa 2705 ürm^3 à 1·30 K (+ 0 $\frac{0}{0}$), dorongfa 558 ürm^3 à 1·00 K (+ 0 $\frac{0}{0}$).

Jászó község (1913. decz. 16.):

150 kat. holdon becsült tölgyműfa 2500 m^3 à 22·90 K (+ 4·1 $\frac{0}{0}$).

Nagysink község (1913. decz. 18.):

5·8 kat. holdon becsült tölgyhaszonfa 339 m^3 , tűzifa 514 m^3 7990 K (+ 14⁰/o).

Ósmarosszék havasbirtoka (Szováta, 1913. decz. 19.):

55 kat. holdon becsült bükkműfa 4916 m^3 , tűzifa 11.470 m^3 kat. holdanként 229·09 K (+ 5⁰/o).

Felmér község (1913. decz. 20.):

10·4 kat. holdon becsült tölgyépületfa 160 m^3 à 19·0 K (+ 5·5⁰/o), tűzifa 463 m^3 à 2·10 K (+ 5·5⁰/o).

Kocsér község, Pest m. (1913. decz. 20.):

2·3 kat. holdon becsült ákác szerszám- és mezőgazdasági fa 181 m^3 à 17·19 K (+ 17·3⁰/o).

Czoptelke község, Szolnok-Doboka m (1913. decz. 21.):

17·4 kat. holdon becsült tölgy- és bükk-tűzifa 870 m^3 à 4·61 K (+ 4·5⁰/o).

Mérág községi volt urbéresei (1913. decz. 22.):

285 kat. holdon becsült tölgy- és bükk-tűzifa 1391 m^3 4120 K (+ 83⁰/o).

Kistapolcsányi róm. kath. plébánia, Bars m. (1913. decz. 22.):

19·5 kat. holdon becsült tölgyműfa I. o. 177 m^3 à 24·93 K (+ 0·06⁰/o). Ugyanaz II. o. 259 m^3 à 17·93 K (+ 0·06⁰/o). Ugyanaz III. o. 237 m^3 à 12·93 (+ 0·06⁰/o). Ugyanaz IV. o. 73 m^3 à 7·93 K. Tölgytűzifa 873 m^3 à 4·93 K (+ 0·06⁰/o).

Szászhalom község (1913. decz. 22.):

4·8 kat. holdon becsült tölgyműfa 531 m^3 , tűzifa 808 m^3 19.888 K (+ 45⁰/o).

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1913. decz. 29.):

- a) *Jasznak.* Fenyőműfa 1167 m^3 à 8·57 K (+ 26⁰/o), fenyőtűzifa 778 m^3 à 0·13 K (+ 8⁰/o). Bükkműfa 490 m^3 à 5·10 K (+ 54⁰/o), bükk-tűzifa 1142 m^3 à 0·61 K (+ 1⁰/o). Juharműfa 42 m^3 à 10·95 K (+ 16⁰/o), tűzifa 64 m^3 à 0·61 K (+ 1⁰/o).
- b) *Ravnagorai erdőgondnokság. I. v. s.* 28·20 kat. holdon becsült fenyő-rönkő 774 m^3 à 10·70 K (+ 21⁰/o), fenyőépületfa 152 m^3 à 3·0 K (+ 0⁰/o), fenyőtűzifa 514 m^3 à 0·12 K (+ 0⁰/o). Bükkműfa 282 m^3 à 4·80 K (+ 0⁰/o), bükk-tűzifa 578 m^3 à 0·60 K (+ 0⁰/o).
- c) *Ravnagorai erdőgondnokság. III. v. s.* 20·79 kat. holdon becsült fenyő-rönkő 358 m^3 à 13·60 K (+ 11⁰/o), fenyőépületfa 156 m^3 à 6·0 K (+ 0⁰/o), fenyőtűzifa 202 m^3 à 0·12 K (+ 0⁰/o). Bükkműfa 231 m^3 à 7·10 K (+ 0⁰/o), bükk-tűzifa 497 m^3 à 1·40 K (+ 0⁰/o).
- d) *Ogulini erdőgondnokság.* 11·56 kat. holdon becsült fenyőműfa 240 m^3 à 14·29 K (+ 63⁰/o), fenyőtűzifa 167 m^3 à 0·13 K (+ 0⁰/o). Bükkműfa 435 m^3 à 5·40 K (+ 13⁰/o), bükk-tűzifa 1731 m^3 à 1·40 K (+ 0⁰/o).
- e) *Fuzineai erdőgondnokság. I. v. s.* 17·80 kat. holdon becsült fenyő-rönkő 208 m^3 à 11·42 K (+ 4·7⁰/o), fenyőépületfa 60 m^3 à 4·70 K (+ 0⁰/o), fenyőtűzifa 67 m^3 à 0·90 K (+ 0⁰/o). Bükkműfa 159 m^3 à 6·00 K (+ 0⁰/o), bükk-tűzifa 918 m^3 à 2·0 K (+ 0⁰/o).

- f) *Vrkopoljei erdőgondnokság. I. v. s.* Széltörött fenyőműfa 475 m^3 à 15·34 K (+ 37⁰/o), fenyőtűzifa 278 m^3 à 0·90 K (+ 0⁰/o). Bükkűzifa 14 m^3 à 2·00 K (+ 0⁰/o).

Zágrábi kir. erdőgazgatóság (1913. decz. 30.):

- a) *Rujeváci II. v. s.* Szelidgesztenyeműfa 601 m^3 à 7·26 K (+ 0·9⁰/o), tűzifa 1461 m^3 à 0·92 K (+ 0·9⁰/o).
 b) *Rujeváci III. v. s.* Szelidgesztenyeműfa 490 m^3 à 7·27 K (+ 0·9⁰/o), tűzifa 1461 m^3 à 0·60 K (+ 0·9⁰/o).

Zágrábi kir. erdőgazgatóság (1913. decz. 31.):

Oranovinai erdőgondnokság. 16·5 kat. holdon becsült szelidgesztenyeműfa 1298 m^3 à 8·07 K (+ 0·8⁰/o), tűzifa 6727 m^3 à 1·10 K (+ 0⁰/o). Bükkűzifa 2959 m^3 à 1·60 K (+ 0⁰/o).

Murakereszturi apátság (1914. jan. 8.):

Tölgyműfa I. r. 1700 m^3 , II. r. 462 m^3 . Tölgytűzifa 463 m^3 . Tölgyágfa 463 m^3 91·900 K (+ 12⁰/o).

II. Kitermelt állapotban.

a) Mű- és épületfa.

Kassa város (1913. aug. 16.):

Tölgyrönk 188 m^3 à 30·36 K (+ 6·5⁰/o), tőár 23·36 K. U. a. 311 m^3 à 34·84 K (+ 10⁰/o), tőár 26·84 K. Tölgybányafa 19 m^3 à 18·18 K (+ 1⁰/o), tőár 11·18 K. U. a. 782 m^3 à 20·30 K (+ 1·5⁰/o), tőár 12·30 K. Tölgytalpfarönk 342 m^3 à 23·43 (+ 6·5⁰/o), tőár 16·43 K. U. a. 518 m^3 à 24·20 K (+ 10⁰/o), tőár 16·20 K.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. szept. 4.):

Házilag kitermelt és tő mellett készletezett tölgyoszlop 646 drb à 1·24 K (2·09⁰/o), tőár m^3 -ként 6·42 K, darabonként 0·41 K. Tölgydonga 122 akó à 3·26 K (+ 11·3⁰/o), tőár akónként 2·39 K, m^3 -ként 16·81 K.

Tótsóvári m. kir. erdőhivatal (1913. szept. 8.):

Tölgyhaszonfa kitermelt állapotban a vágásban vastagsági osztályonként 8·00—26·50 K-ig, tőár 7·25—25·75 K.

Csikjenőfalvi közbirtokosság (1913. szept. 10.):

Luczfenyőhaszonfa 5159 m^3 à 8·20 K (+ 2·3⁰/o), tőár 8·00 K.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. szept. 16.):

Házilag kitermelt és a „Vereskereszt” nevű farakodón készletezett tölgyrönk 385 m^3 à 25·67 K (+ 3·64⁰/o), tőár 19·12 K. Ugyanaz 361 m^3 à 25·93 K (+ 4·88⁰/o), tőár 19·14 K. Szilrönk 14 m^3 à 20·93 K (+ 8·27⁰/o), tőár 16·64 K.

Liptóújvári m. kir. főerdőhivatal (1913. szept. 30.):

Lucz- és jegenyefenyőépület- és műszerfa 15 cm-ig 17 m^3 à 10·10 K (+ 12·26⁰/o) tőár 7·70 K. Ugyanaz 16—25 cm-ig 122 m^3 à 16·84 K (+ 12·26⁰/o), tőár 13·70 K. Ugyanaz 26 cm és azon felül 143 m^3 à 19·08 K (+ 12·26⁰/o), tőár 16·70 K. Selejt 16—25 cm-ig 3 m^3 à 13·47 K (+ 12·26⁰/o), tőár

8·60 K. Vörösfenyőépület és műszerfa 15 cm-ig 1 m³ à 11·27 K (+ 12·26‰), tőár **6·70 K.** Ugyanaz 16—25 cm-ig 4 m³ à 18·52 K (+ 12·26‰), tőár **13·60 K.** Lucz- és jegenyefenyőlécz, vagy kutostor 100 drb 24·40 K (+ 22‰), tőár **14·10 K.** Rudfa 4—7 m h., 5 cm f. átm. 100 fm 7·32 K (+ 22‰), tőár **4·32 K.** Ugyanaz 4—8 m h., 8 cm átm. 100 fm 12·20 K (+ 22‰), tőár **7·20 K.** Ugyanaz 8—14 m h., 8 cm f. átm., 100 fm 14·64 K (+ 22‰), tőár **8·64 K.** Ugyanaz 4—8 m h., 10 cm f. átm. 15·86 K (+ 22‰), tőár **9·86 K.** Czelluloze-hasáb és dorong 3563 ürm³ à 5·63 K (+ 0·45‰), tőár **2·39 K.** Ugyanaz 1328 ürm³ à 5·50 K (+ 0·0‰), tőár **2·97 K.** Ugyanaz 1322 ürm³ à 5·52 K (+ 0·29‰), tőár **2·86 K.** Hántatlan czellulozefa 603 ürm³ à 7·03 K (+ 0·45‰), tőár **3·89 K.** Hántott czellulozefa 716 ürm³ à 7·53 K (+ 0·45‰), tőár **3·83 K.** Ugyanaz 2106 ürm³ à 8·03 K (+ 0·45‰), tőár **4·33 K.** Ugyanaz 266 ürm³ à 7·50 K (+ 0·0‰), tőár **4·97 K.** Ugyanaz 1978 ürm³ à 7·52 (+ 0·29‰), tőár **5·17 K.**

Pécskai m. kir. erdőgazgatóság (Ópécska, 1913. okt. 1.):

Házilag kitermelt és tő mellett készletezett egyes kőrslőcsfa 412 darab à 0·51 K (+ 3·08‰), tőár darabonként **0·47 K**, m³-ként **33·94 K.** Kettős kőrslőcsfa 49 drb à 1·04 K (+ 4·00‰), tőár darabonként **0·98 K**, m³-ként **34·25 K.** Mezőgazdasági fa 38 ürm³ à 6·63 K (+ 0·71‰), tőár **5·25 K.** Tölgyfaoszlop 2—3 m h., 217 drb. à 0·81 K (+ 0·06‰).

Besztercebányai m. kir. erdőgazgatóság (1913. okt. 7.):

A kigarami vasúti állomás melletti rakodóra kihozott gömbölyű lucz- és jegenyefenyőszőlőkaró 1·6 m h., 1000 drb. 36·45 K (+ 4·1‰), tőár **11·54 K.** Ugyanaz 1·8 m h., 1000 drb. 41·65 K (+ 4·1‰), tőár **13·07 K.** Ugyanaz 2·0 m h., 1000 drb. 62·48 K (+ 4·1‰), tőár **24·12 K.** Ugyanaz 3·0 m h., 1000 drb. 140·58 K (+ 4·1‰), tőár **61·08 K.** Erdei lécz 100 drb. 21·87 K (+ 4·1‰), tőár **9·85 K.** Rudfa 12 cm k. átm.-ig 100 fm 11·98 K (+ 4·1‰), tőár **6·81 K.**

Vinkovczi kir. főerdőhivatal (1913. okt. 7.):

Tölgyépületfa 64 m³ à 34·43 K (+ 7·3‰), tőár **26·74 K.** Szilépületfa 443 m³ à 33·80 K (+ 31·5‰), tőár **26·11 K.** Kőrslőcsfa 23 m³ à 23·96 K (+ 6·0‰), tőár **16·27 K.** Tölgydonga 66 akó à 2·82 K (+ 0·0‰), tőár **1·56 K** m³-ként **30·30 K.**

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. okt. 9.):

Házilag kitermelt és a tő mellett készletezett egyes kőriskerekaltal à 0·22 K, tőár drb.-ként **0·16 K**, m³-ként **15·90 K.** Kettős kőriskerekaltal à 0·44 K, tőár drb.-ként **0·32 K**, m³-ként **15·90 K.** Egyes kőrslőcs à 0·40 K, tőár drb.-ként **0·34 K**, m³-ként **15·90 K.** Kettős kőrslőcs à 0·80 K, tőár drb.-ként **0·68 K**, m³-ként **15·90 K.** Kőrisküllő à 0·08 K, tőár drb.-ként **0·07 K**, m³-ként **15·90 K.** Tölgyküllő à 0·10 K, tőár drb.-ként **0·08 K**, m³-ként **14·00 K.** Tölgyoszlop à 1·50 K, tőár drb.-ként **1·02 K**, m³-ként **20·50 K.** Kicsiny tölgyhajóbókony à 0·25 K, tőár drb.-ként **0·19 K**, m³-ként **8·00 K.**

Nagy tölgyhajóbókony à 0·80 K, tőár drb.-ként 0·74 K, m^3 -ként 14·00 K.
Tölgypalló à 1·00 K, tőár drb.-ként 0·60 K, m^3 -ként 14·00 K. (+ 0⁰/o).

Tótsóvári m. kir. erdőhivatal (1913. okt. 14.):

Erdei rakódón és utak mellett készletezett tölgyhaszonfa 21—30 cm k. átm.-ig 368 m^3 à 12·30 K (+ 8·9⁰/o), tőár 11·77 K. Ugyanaz 31—40 cm k. átm.-ig 807 m^3 à 19·27 K (+ 8·9⁰/o), tőár 17·83 K. Ugyanaz 41 stb. cm k. átm. 297 m^3 à 31·91 K (+ 8·9⁰/o), tőár 30·57 K. Tölgybányafa 479 m^3 à 8·79 K (+ 9·9⁰/o), tőár 4·75 K. Tölgy vasuti talpfa II. rendű 4183 drb. à 2·95 K (+ 2·9⁰/o), tőár drb.-ként 2·21 K, m^3 -ként 17·54 K. Ugyanaz III. rendű 936 drb. à 2·37 K (+ 2·9⁰/o), tőár drb.-ként 1·85 K, m^3 -ként 21·26 K Tölgykerítésoszlop 2—3 m h. 4221 drb. Hosszuság szerint 0·78—1·98 K (+ 13·08⁰/o), tőár drb.-ként 0·32—1·33 K.

Pécskai m. kir. erdőgondnokság (Ópécska, 1913. okt. 20.):

Tő mellett készletezett kőrisépületfa 4 m^3 à 30·10 K (+ 5·5⁰/o), tőár 29·08 K. Egyes kőrislőcsfa 134 drb. à 0·55 K (+ 10⁰/o), tőár drb.-ként 0·51 K, m^3 -ként 38·79 K. Kettős lőcsfa 66 drb. à 1·05 K (+ 5⁰/o), tőár drb.-ként 0·97 K, m^3 -ként 38·50 K. Tölgyoszlop 2—4 m h. 321 drb. à 1·31 K (+ 18·94⁰/o), tőár drb.-ként 1·08 K, m^3 -ként 13·71 K.

Zsarnóczai m. kir. erdőhivatal:

Garamrévi erdőgondnokság. Az 1914—1916. években kitermelendő bükk-műfa a garamrudnói vasuti állomáson vasuti kocsikba rakva évente mintegy 400 m^3 à 17·20 K (+ 0⁰/o), tőár 5·70 K,

Pécskai m. kir. erdőgondnokság (Ópécska, 1913. okt. 29.):

Tő mellett készletezett egyes kőrislőcsfa 89 drb. à 0·66 K (+ 32·43⁰/o), tőár drb.-ként 0·62 K, m^3 -ként 44·54 K. Kettős kőrislőcsfa 42 drb. à 1·17 K (+ 16·98⁰/o), tőár drb.-ként 1·11 K, m^3 -ként 39·26 K.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. okt. 30.):

Dorgosi m. kir. erdőgondnokság: Marosperjesi-marosparti rakódón készletezett tölgyrönkő 40 m^3 à 24·03 K (+ 0·04⁰/o), tőár 19·33 K. Tölgykerítésoszlop 2 m h. 135 drb. à 0·91 K (+ 0·95⁰/o), tőár m^3 -ként 9·13 K. Ugyanaz 2·5 m h. 151 drb. à 1·56 K (+ 0·95⁰/o), tőár m^3 -ként 9·13 K. Ugyanaz 3·0 m h. 152 drb. à 2·22 K (+ 0·95⁰/o), tőár m^3 -ként 10·24 K. Ugyanaz 4 m h. 27 drb. à 3·45 K (+ 0·95⁰/o), tőár m^3 -ként 10·24 K. Tölgykerék-küllő 3195 drb. à 0·10 K (+ 0⁰/o), tőár m^3 -ként 13·67 K.

Bakabánya nagyközség (1913. nov. 6.):

Szélöntött jegenyefenyőépületfa lekérgezve az erdőn 3305 m^3 à 6·75 K (— 17⁰/o). Ugyanaz 186 m^3 à 7·10 K (+ 0⁰/o). Ugyanaz 490 m^3 à 10·00 K (+ 15⁰/o).

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. nov. 15.):

Pécskai m. kir. erdőgondnokság: Tő mellett készletezett tölgydonga 2346·5 akó à 2·83 K, tőár akónként 1·96 K, m^3 -ként 16·24 K.

Gyergyóújfalvi közbirtokosság (1913. decz. 2.):

Szélöntött luczfenyőépületfa hántott és hosztolt állapotban, kiszállításra előkészítve 3999 m^3 à 5·15 K (+ 1·7⁰/o).

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. decz. 5.):

Tölgykerítésoszlop a milovai farakodón 1006 darab à 1·73 K (+ 11·40/o),
tőár m^3 -ként 6·24 K.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. decz. 10.):

Pécskai m. kir. erdőgondnokság: Házilag kitermelt és tő mellett kész-
letezett kőrisrönk 134 m^3 à 32·11 K (+ 3·30/o), tőár 30·28 K.

Korpona r. tan. város (1913. decz. 15.):

Kidöntve, a tő mellett készletezett tölgyműfa 10—20 cm k. átm. 245 m^3
à 8·00 K (+ 00/o). Ugyanaz 21—30 cm k. átm. 1653 m^3 à 14·00 K
(— 130/o). Ugyanaz 31—40 cm k. átm. 853 m^3 à 20·00 K (— 90/o),
Ugyanaz 41 és több cm k. átm. à 24 K (— 7·70/o).

Liptóújvári m. kir. főerdőhivatal (1913. decz. 16.):

Likavai erdőgondnokság: Lucz- és jegenyefenyőépületfa 15 cm k. átm-ig
145 m^3 à 11·52 K (+ 4·720/o), tőár 8·62 K. Ugyanaz 16—25 cm k. átm-ig
689 m^3 à 16·38 K (+ 5·670/o), tőár 13·28 K. Ugyanaz 26 cm-en felül
398 m^3 à 18·12 K (+ 3·540/o), tőár 15·22 K. Erdeifenyőépületfa 15 cm
k. átm-ig 9 m^3 à 13·75 K (+ 00/o), tőár 10·85 K. Ugyanaz 16—25 cm
k. átm-ig 51 m^3 à 19·38 K (+ 00/o), tőár 16·48 K. Ugyanaz 26 cm-en
felül 31 m^3 à 21·88 K (+ 00/o), tőár 18·98 K.

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1913. decz. 30.):

Tölgyrönkö kiszállítva 44 m^3 à 26·13 K (+ 3·60/o), tőár 11·52 K.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. decz. 30.):

Pécskai m. kir. erdőgondnokság: Házilag kitermelt és tő mellett készle-
tezett tölgyépületfa 27 m^3 à 21·10 K (+ 00/o), tőár 20·30 K.

Tótsóvári m. kir. erdőhivatal (1914. jan. 5.):

Erdei rakodón készletezett 1000 m^3 bükkhaszonfa à 7·80 K (+ 00/o),
tőár 5·30 K.

b) Tűzifa.

Lippai m. kir. erdőgondnokság (1913. szept. 4.):

Házilag kitermelt és tő mellett készletezett cserhasáb 1162 $űrm^3$ à 5·45 K.
Tölgyhasáb 198 $űrm^3$ à 4·05 K. Vegyes hasáb 257 $űrm^3$ à 5·45 K.
Kemény dorong 661 $űrm^3$ à 3·85 K. Selejtes hasáb 26 $űrm^3$ à 2·84 K.
Vegyes galyfa 916 kétfogatú szekér à 1·27 K (+ 5·80/o).

Datk község (1913. szept. 8.):

Bükk- és gyertyánhasáb és dorong 2616 $űrm^3$ à 2·0 K (+ 00/o), tőár
1·00 K.

Szászsebesi m. kir. erdőhivatal (Déva, 1913. szept. 9.):

Bükkhasáb 2576 $űrm^3$ à 1·5 K (+ 0·20/o), tőár 0·60 K. Bükkdorong
107 $űrm^3$ à 1·2 K (+ 0·20/o), tőár 0·40 K.

Pécskai m. kir. erdőgondnokság (Ópécska, 1913. okt. 1.):

Szilhasáb 73 $űrm^3$ à 5·55 K (+ 6·70/o), tőár 4·65 K. Tölgyhasáb 110
 $űrm^3$ à 4·95 K (+ 5·390/o), tőár 4·05 K. Vegyes kemény dorong 634 $űrm^3$
à 3·88 K (+ 7·860/o), tőár 3·88 K. Vegyes rőzsafa 357 szekér à 1·17 K
(+ 22·880/o), tőár 0·97 K.

Szászsebesi m. kir. erdőhivatal (Körösbánya, 1913. okt. 4.):

Bükkhasáb 670 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·18 K, tőár 1·72 K. Bükkdorong 654 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 2·87 K (+ 4·30/o), tőár 1·38 K.

Apatini m. kir. erdőhivatal (1913. okt. 7.):

A Duna partján készletezett füz- és nyárhasáb 5055 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·10 K (+ 0·970/o), tőár 2·12 K. Füz- és nyárdorong 1729 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 2·40 K (+ 0·970/o), tőár 1·41 K. Az eladásra kiírt 34 részletből 10 részlet kelt el.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. okt. 7.):

Tő mellett készletezett cser- és gyertyánhasáb 806 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·86 K (+ 7·110/o), tőár 3·00 K. Bükkhasáb 10 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·64 K (+ 7·110/o), tőár 2·78 K. Tölgyhasáb 209 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·42 K (+ 7·110/o), tőár 2·56 K. Cser- és gyertyándorong 450 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·21 K (+ 7·110/o), tőár 2·35 K. Bükkdorong 21 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 2·67 K (+ 7·110/o), tőár 1·81 K. Tölgydorong 1012 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 2·57 K (+ 7·110/o), tőár 1·71 K.

Vinkovczi kir. főerdőhivatal (1913. okt. 7.):

a) *Jaminai kir. erdőgondnokság:*

Vegyes kemény tűzifa 10.050 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·83 K (+ 42·00/o), tőár 2·53 K.

b) *Morovicsi kir. erdőgondnokság:*

Vegyes kemény tűzifa 4613 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·87 K (+ 38·70/o), tőár 2·57 K.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. okt. 9.):

Vegyes kemény hasáb és dorong $\text{ü} \text{rm}^3$ -ként 3·80 K tőár 2·90 K. Vegyes kemény tuskófa $\text{ü} \text{rm}^3$ -ként 3·30 K, tőár 2·30 K.

Besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság (1913. okt. 14.):

a) *Kisgarami, cserpataki és sziklai erdőgondnokság:*

Úsztatott és a kisgarami rakodón készletezett lucz- és jegenyefenyőtűzifa 4448 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 6·53 K (+ 0·460/o), tőár 3·27 K.

b) *Karámi erdőgondnokság:*

Úsztatott és a feketebalogi rakodón készletezett lucz- és jegenyefenyőtűzifa 3057 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 5·53 K (+ 0·540/o), tőár 2·65 K. Fuvarozott és a Podszkala-nevű rakodón készletezett lucz- és jegenyefenyőtűzifa 2440 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 4·94 K (+ 0·810/o), tőár 2·19 K.

c) *Dobrocsi erdőgondnokság:*

Úsztatott és a dobrocsi rakodón készletezett lucz- és jegenyefenyőtűzifa 7362 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 5·24 K (+ 0·770/o), tőár 2·79 K.

Pécskai m. kir. erdőgondnokság (Ópécska, 1913. okt. 20.):

Tő mellett készletezett szilhasáb 4 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 7·73 K (+ 48·550/o), tőár 6·83 K. Tölgyhasáb 69 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 7·74 K (+ 64·530/o), tőár 6·84 K. Vegyes kemény dorong 137 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 6·37 K (+ 90·230/o), tőár 5·57 K. Vegyes galyfa 76 szekér à 4·05 K (+ 138·080/o), tőár 3·85 K.

Apatini m. kir. erdőhivatal (1913. okt. 21.):

A Duna partján készletezett füz- és nyárhasáb 4043 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 3·08 K (+ 00/o), tőár 2·10 K. Füz- és nyárdorong 1494 $\text{ü} \text{rm}^3$ à 2·38 K (+ 00/o), tőár 1·40 K. Az eladásra kiírt 24 részletből 2 részlet kelt el.

Ujkemenczei volt urbéresek (Ung m.) (1913. okt. 23.):

Tő mellett részletezett bükk-tüfifa 1000 $\text{ü} \text{m}^3$ à 5·22 K (+ 316·50/o), tőár 4·22 K.

Pécskai m. kir. erdőgondnokság (Ópécska, 1913. okt. 29.):

Tő mellett készletezett szilhasáb 707 $\text{ü} \text{m}^3$ à 6·00 K (+ 15·420/o), tőár 5·10 K. Tölgyhasáb 124 $\text{ü} \text{m}^3$ à 5·57 K (+ 18·460/o), tőár 4·67 K. Nyárhasáb 434 $\text{ü} \text{m}^3$ à 4·07 K (+ 23·430/o), tőár 3·17 K. Vegyes kemény dorong 346 $\text{ü} \text{m}^3$ à 4·43 K (+ 23·060/o), tőár 3·63 K. Nyárdorong 17 $\text{ü} \text{m}^3$ 3·53 K (+ 26·150/o), tőár 2·73 K. Vegyes rőzsefa 159 szekér à 1·19 K (+ 19·060/o), tőár 0·99 K.

Tótsóvári m. kir. erdőhivatal (1913. okt. 31.):

Tő mellett készletezett bükk-tüfifa 10,690 $\text{ü} \text{m}^3$ à 2·10 K (+ 00/o), tőár 1·10 K. Tölgytüfifa 2296 $\text{ü} \text{m}^3$ à 1·90 K (+ 00/o), tőár 1·00 K. Fenyőtüfifa 997 $\text{ü} \text{m}^3$ à 1·30 K (+ 00/o), tőár 0·50 K.

Zarnóczai m. kir. erdőhivatal (1913. nov. 7.):

Garamrévi erdőgondnokság. Erdei rakodón átadva. Gyertyánhasáb 567 $\text{ü} \text{m}^3$ à 4·19 K (+ 4·80/o), tőár 3·15 K. Hasítatlan tönk 328 $\text{ü} \text{m}^3$ à 2·30 K (+ 4·80/o), tőár 1·26 K. Vastag dorong 264 m^3 à 3·35 K (+ 4·80/o), tőár 2·31 K. Vékony dorong 158 m^3 à 1·73 K (+ 4·80/o), tőár 0·68 K. Tölgyhasáb 6 $\text{ü} \text{m}^3$ à 3·77 K (+ 4·80/o), tőár 2·73 K. Hasítatlan tönk 2 $\text{ü} \text{m}^3$ à 2·30 K (+ 4·80/o), tőár 1·26 K.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. decz. 30.):

Pécskai m. kir. erdőgondnokság. Kitermelve, a tő mellett készletezett tölgyhasáb 69 $\text{ü} \text{m}^3$. Szilhasáb 38 $\text{ü} \text{m}^3$. Nyárhasáb 1958 $\text{ü} \text{m}^3$. Tölgy- és szil-dorong 400 $\text{ü} \text{m}^3$. Nyárdorong 400 $\text{ü} \text{m}^3$ 9400 K.

III. Eredménytelen faárverések.

Rozsnyói róm. kath. püspökség (Somodi, 1913. szept. 16.):

Tölgybánya- és talpfa 1450 m^3 . Tölgytüfifa 4800 $\text{ü} \text{m}^3$.

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. okt. 7.):

Tő mellett készletezett cserhasáb 1968 $\text{ü} \text{m}^3$. Tölgyhasáb 163 $\text{ü} \text{m}^3$. Lágyszerhasáb 25 $\text{ü} \text{m}^3$. Cserdorong 1179 $\text{ü} \text{m}^3$. Tölgydorong 1186 $\text{ü} \text{m}^3$. Lágyszerdorong 5 $\text{ü} \text{m}^3$.

Apatini m. kir. erdőhivatal (1913. okt. 15.):

Monostorszegi Szigá, szondi Bakula és a palonai lágyszer erdő 1914. évi vágásterületei.

Erdélyi róm. kath. státus (Kolozsvár, 1913. okt. 20.):

a) *Kolozsmonostori tan. alap uradalma*: 5120 drb. tölgytörzs 1997 m^3 műfával.

b) *Alsóbajomi v. t. ő. alap uradalma*: 4687 drb. tölgytörzs 2685 m^3 műfával

Lippai m. kir. főerdőhivatal (1913. okt. 30.):

Dorgosi m. kir. erdőgondnokság: Maroseperjesi marosmenti rakodón készletezett vegyes kemény hasáb 4014 $\text{ü} \text{m}^3$. Vegyes kemény dorong 1980 $\text{ü} \text{m}^3$. Vegyes selejt 88 $\text{ü} \text{m}^3$. Tölgydonga 793 akó.

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1913. nov. 10.):

Fenyőmü- és tűzifa 1478 m^3 . Bükkmü- és tűzifa 3710 m^3 .

Tiszolcz nagyközség (1913. nov. 11.):

96·5 kat. holdon becsült vörösfenyőműfa 9733 m^3 . Lucz- és jegenyefenyőműfa 273 m^3 . Juhar-, kőrisműfa 189 m^3 . Vegyes tűzifa 3388 $űrm^3$.

Majszin község (1913. nov. 18.):

Lucz- és jegenyefenyőműfa 2303 m^3 .

Kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság (Ördöngösfüzes, 1913. decz. 20.):

Dési m. kir. erdőgondnokság: 9 kat. holdon becsült tölgyműfa 23 m^3 .

Bükk- és gyertyánhasáb 783 $űrm^3$, dorong 662 $űrm^3$, galy 444 szekér, 250—300 □-öles részletekben.

Kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság (Désakna, 1913. decz. 22.):

5·1 kat. holdon becsült tölgyműfa 132 m^3 . Vegyes kemény hasáb 205 $űrm^3$, dorong 385 $űrm^3$, galy 197 szekér. 200—250 □-öles részletekben.

Havasmezői volt urbérések (1914. jan. 5.):

Lucz- és jegenyefenyőépületfa 1522 m^3 .

Az „Erdészeti Lapok“ 1914. évi III. füzetének tartalma:

	Oldal
<i>De Pottère Gerard</i> : Az 1913. évi párisi nemzetközi kongresszus	97
<i>Egely József</i> : Az erdélyi tornado	117
<i>Borsiczky Ottó</i> : A gróf Czernin-féle neuhausi uradalom	121
EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. Meghívó felolvasásra	132
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. Felhívás a tavaszi erdészeti államvizsga tárgyában	132
KÜLÖNFÉLÉK. Az erdei szalonka sebzett lábát bekötözi. (<i>Pausinger</i> <i>Károly</i> .) — Kérelem. — Gazdasági ismertető a Balkán piacáról. — A zürichi Schnyder von Wartensee-alapítvány pályázati hirdet- ménye. — Eladó műszerek. — Halálozás	133
VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK az erdészeti szolgálat köréből ...	138
ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA	139
Közigazgatási bírósági döntvények és elvi jelentőségű határozatok ...	141
Faárverések eredményei	142
HIRDETÉSEK	I—XXI

Az „Erdészeti Lapok“ 1914. évi III. füzetének
HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kétbasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint a) faeladási hirdetéseknel 30 fillér, b) más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységgel számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

FÖRSTER-KREIDE

MÜLLER ÁRMÍN
vas- és fém-tömegeszközök gyára,
erdészeti mérő- és jelzőeszközök

BUDAPEST, VI., CSÁNGÓ-UTCZA 3/a.

TELEFON 137—57.

Magy. kir. postatakarékpénztár-számla 26566.
Cheque-számla a Központi Kereskedelmi és
Iparbanknál.

KÜLÖNLEGESSÉG:
szab. „Herkules“ vaskapcsok, talp-
fák és egyéb fák repedése ellen.

Az egyetlen hazai ilyenmű vállalat, hol mindennemű erdészeti szerszámok
jutányos áron központosítva vannak. Nincsen zavar a beszerzésnél,
gyors és pontos kiszolgálás, versenyárak. — Számos m. kir. állami erdő-
hivatal, járási erdőgondnokságok, városi és uradalmi erdőhivatal állandó
szállítója. Tömeges elismerőlevél vevőktől.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

(6. XXIV. 2.)

PIEPER-féle „WALDTEUFEL“

német birod. szab.

fatuskó robbantásához.

PIEPER ADOLF gyára, MOERS a. RHEIN.

(1. XII. 4.)

KUZMA GYULA, hites törvényszéki szakértő,
erdőmérnöki irodája

(2. XII. 3)

ZÁGRÁB, Hercegovacska-u. 18/a.

:: ELVÁLLAL MINDEN SZAKBAVÁGÓ MUNKÁT. ::

**Erdővédő szolgálati
egyenruhák, köpenyek,
bundák és sapkák**

méret szerint, kitünő minőségű
anyagból **olcsón** kaphatók

GUTMANN J. és TÁRSA cégénél
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 16.

Kérje 12. számú mintázott árjegyzékünket.

(4. XII. 3.)

ERDEI FACSEMETE

== 1913. évi tavaszi szállításra. ==

500.000	drb	2	éves luczfenyő, Picea excelsa, magonez
500.000	"	3	" " " " " " " " " " " "
20.000	"	3	" " " " " " " " " " " "
3.000	"	3	" " " " " " " " " " " "
1.800	"	3	" " " " " " " " " " " "
14.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
2.000	"	3	" " " " " " " " " " " "
200.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
1.000.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
70.000	"	3	" " " " " " " " " " " "
150.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
1.100.000	"	1	" " " " " " " " " " " "
200.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
500.000	"	1	" " " " " " " " " " " "
100.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
600.000	"	1	" " " " " " " " " " " "
600.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
20.000	"	1	" " " " " " " " " " " "
30.000	"	3	" " " " " " " " " " " "
1.000	"	3	" " " " " " " " " " " "
25.000	"	1	" " " " " " " " " " " "
4.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
10.000	"	1	" " " " " " " " " " " "
2.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
900.000	"	1	" " " " " " " " " " " "
58.000	"	1	" " " " " " " " " " " "
35.000	"	2	" " " " " " " " " " " "
7.000	"	4	" " " " " " " " " " " "
3.000	"	1	" " " " " " " " " " " "

A csemeték minősége elsőrendű.

Árjegyzéket kívánatra küld:

Junghans E. erdőgondnoksága,

Lankás (Lunkasprie), posta Bihardobrozd (Dobrest)

Bihar megye.

(3. VII. 3.)

Főerdészi állásra hitbizományi uradalomhoz pályázatot hirdet gróf Andrassy Sándor Homonnán. Fizetési igények pályázatba foglalandók. Főiskolai végzettség. Vadászathoz szakértelem megkívántatik.

(7. II. 2.)

Aknaszlatinai GYÖRGY ALBERT

okl. bányamérnök, ávt. nyug. főfelügyelő

irodája:

Budapest, I., Budafoki-ut 22. szám.

Sürgőnyczim: SZÉNÉRCZ BUDAPEST.

TELEFON: 130-95.

(5. XII. 3.)

A le újabb NOBEL-féle veszély nélkül kezelhető ASTRALIT

nevű robbantóanyaggal való erdőirtások a kézi-
irtással szemben a következő előnyöket biztosítja :

A munkaidő két harmadának megtakarítását. Hihetetlen kevesebb munkaerőt. Jelenté-
kenyen kevesebb kiadást. Azonnal eketiszta, gyökermentes talajt, nem létezik többé
eketérés. Mindjárt az első évben termést, mivel az ASTRALIT-tal való gyors robbantási
munka következtében a tavaszi vetés ideje nem mulasztatik el. Nagyobb famennyiség
termelést a gyökérfa kitermelése által. A gyö. erekek és tuskóinak előnyösebb értéke-
sítését, mivel szállítható nagyságban hasitódik össze. Nagymérvű és mely talajlazítást.

A legújabb NOBEL-féle szabad. veszély nélkül kezelhető ASTRALIT

nevű robbantóanyag: a jelenkor elismert legjobb és leghatásosabb biztonsági
robbantóanyaga. Bármily robbantási munkánál a legnagyobb megtakarítást eredmé-
nyezi. Az ASTRALIT a legnagyobb előnnyel még a következő munkálatoknál is hasz-
nálható: talajjavításhoz, talajlazításhoz, szőlőforgatáshoz, gyümölcsfagödrök kirobbantására,
a vizet át nem bocsátó rétegek áttöréséhez stb. stb. Az ASTRALIT lökés, dörzsölés és tűzzel
szemben érzéketlen, amiért is a **hatóság** által „veszély nélkül kezelhető” robbantóanyagnak
lett minősítve, minek következtében a dinamitra nézve fennálló elővigyázati szabályok, a
szállítás és raktározás szempontjából, az ASTRALIT-ra nem terjednek ki; a vasuton **teher-**
és gyorsárúként is szállítható. Az ASTRALIT minden munkásnak a kezébe adható.

A DYNAMIT NOBEL R.-T., WIEN és POZSONYBAN

szívesen szolgál felvilágosításokkal és az ilyen munkákhoz díjmentesen küld robbantótechni-
kusokat, kik a munkásokat bevezetik. **Tájékoztatót az ASTRALIT-ról és UTMUTATÓT**
a **tuskóirtásról** ingyen küld. (8. VI. 2.)

Hirdetés. Forgácskúti gör. kath. egyház eladja 31-92 kat.
holdon levő fatömegét 1914. évi február hó 8-án délután 2 órakor,
a plébániai hivatal irodájában megtartandó nyilvános árverésen.
Kikiáltási ár 4920 korona. Bánatpénz 10%.

Árverési feltételek fenti irodában bármelyik nappali órában
megtekinthetők.

Forgácskút, 1914. évi január hó 10-én.

(9)

Egyházgondnokság.

Feladási hirdetés. 6124/1913. szám. — Kőrmöczbánya szab. kir. r. t. főbányaváros tanácsa részéről közhirrre tétetik, hogy a zólyomvölgyi „A” üzemosztlály 1. tag 1. osztágában mintegy 4-1 kat. hold és 6. tag 4. osztágában mintegy 6-7 kat. holdon álló luczjegenyefenyőfa és luczkéreg a tövön nyilvános írásbeli versenytárgyalás és kapcsolatos szóbeli árverés útján *1914. évi február hó 16-án délelőtt 10 órakor* a városháza tanácstermében eladatik.

Kikiáltási ár az 1. tag 1. osztagra vonatkozólag 12200 korona, azaz tizenkettőezerkettőszáz korona, a 6. tag 4. osztagra vonatkozólag 19.300 korona, azaz tizenkilenczezerháromszáz korona. Bánatpénz 1. tag 1. osztagra egyezeröttszáz (1500) korona, 6. tag 4. osztagra kettőezer (2000) korona. A szabályszerűen kiállított és bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdésére kitűzött határidőig, vagyis 1914. évi február hó 16-ának délelőtti 10 órájáig a város polgármesteri hivatalához benyújtandók.

Azon erdőrészt, amelyen az eladandó fa áll, a város szakközege által meg fog mutatni a folyó évi február hó 3-án és 4-én meg-ejtendő határbejárás alkalmával.

Bővebb felvilágosítás a város erdőhivatalánál megszerezhető.

Kőrmöczbánya, 1914. évi január hó 12-én.

(10)

Polgármesterhelyettes.

Pályázati hirdetés erdőőri állásokra. 131971/1913/I/A/5.sz. — A kopárterületek gazdasági állapotának megjavítását célzó munkálatok sikeres végrehajtása érdekében 600 K fizetéssel, 100 K személyi pótlékkal, a törvényes lakpénzzel és mellékilletményekkel rendszeresített, *négy II. osztályu erdőőri állásra*, nevezetesen a trencsényi m. kir. állami erdőhivatalnál Trencsén vármegyében, a löcsei m. kir. állami erdőhivatalnál Szepes vármegyében, továbbá a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatalnál Gömör vármegyében, végül a tordai m. kir. állami erdőhivatalnál Torda-Aranyos vármegyében rendszeresített erdőőri állásokra *ezennel pályázatot hirdetek.*

Ezen állásokra csak azok pályázhatnak, akik az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában körülírt törvényes szakképzettséggel bírnak. Azoknak a pályázóknak, akik jelenleg állami erdészeti szolgálatban még nem állanak, pályázati kérvényükhöz csatolandó hiteles okmányokkal igazolniok kell:

1. anyakönyvi kivonattal életkorukat;
2. megfelelő bizonyítvánnyal szakképzettségüket;
3. kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy ép és egészséges testalkattal, különösen pedig jó látó-, halló- és beszélőképességgel bírnak;
4. községi bizonyítvánnyal illetőségüket és erkölcsi magaviseletüket;

5. elfogadható bizonyítványokkal nyelvismeretüket, eddigi alkalmaztatásukat s azt, hogy katonai szolgálati kötelezettségüknek miként feleltek meg.

Az ily módon felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényt 1914 február hó 15-éig ahhoz a m. kir. állami erdőhivatalhoz kell benyújtani, amelynek kerületébe folyamodó magát felvétetni óhajtja, de megjegyeztetik, hogy a felvett pályázók szolgálati beosztása a szolgálat érdekeinek megfelelően fog eszközöltetni.

A pályázók közül előnyben fognak részesíttetni azok, akik igazolni tudják a fenti kellékeken kívül azt is, hogy az erdőművelésben, csemetekerti munkálatokban, térképolvasásban, térképrajzolásban és kisebb műszaki munkálatokban is némi gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezett erdőőrök csak egy évi kifogástalan szolgálat után fognak állásukban véglegesíttetni.

Budapest, 1914. évi január hóban.

(11)

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Faeladási hirdetmény. A székelyszáldobosi közbirtokosság eladja Székelyszáldobos községhezánál 1914. évi február hó 16-án d. e. 11 órakor tartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen:

1. Erdőfüle határában (Udvarhely vármegye) fekvő II. h. r. erdejéből eladásra engedélyezett 244'0 kat. hold területen a 20 cm mellmagassági átmérőn felüli bükkfákat, amelyeknek fatömege 13.042 m³ mű- és 16.390 m³ tűzifára becsültetett, 26 750 K kikiáltási ár mellett.

2. A község határában fekvő „A” ü. o. 34. sz. erdőrészlet 105'8 kat. holdján lévő és „A” és „B” ü. o.-ban szórványosan

kijelölt 2520 drb. tölgyfákat, amelyeknek fatömege 1962 m^3 mű- és 2267 m^3 tűzifára becsültetett, 43.463 K kikiáltási ár mellett.

Az ajánlatok 1., 2-ra külön-külön adandók be.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Utó-, távirati ajánlatok nem fogadtatnak el.

Becsértéken alul a fakészlet eladatni nem fog. Árverési és szerződési feltételek, valamint a becsűjegyzést Székelyszáldoboson a birtokosság elnökénél és Oklándon a m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Székelyszáldobos (Udvarhely vm.), 1914. évi január hó 12-én (vasuti állomás Ágostonfalva).

(12)

Kolumbán Balázs
birtokossági elnök.

Árverési hirdetmény. 101/1914. sz. — A szentpéteri volt urbéresek tulajdonát képező és a „Hrbacska“ nevű dűlőben mintegy 15 kat. holdon tövön álló, hivatalosan 12.388 K 44 f-re megbecsült 1083 jóminőségű, 270 selejtes minőségű köbméter fát és 206 köbméter kérget kitevő 7684 drb, luczfenyő Szentpéteren (Liptó vármegye) a körjegyzői iroda helyiségében 1914. február hó 7-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen el fog adatni.

Ajánlatok csakis az egész fa- és kéregtömegre fogadtatnak el.

A kikiáltási ár 12.388 K 44 f.

A bánatpénz a becsár 10%-a, vagyis 1238 K 84 f.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Részletes becslési munkálat, árverési és szerződési feltételek a szentpéteri volt urbéresek elnökénél, valamint a liptóújvári m. kir. jár. erdőgondnokságnál Szentivánban megtekinthetők.

Liptóújvár, 1914. évi január hó 14-én.

Főszolgabíró helyett:

(13)

Zaicz
szolgabíró.

Termelt tölgyhaszonfaeladás. 5396/1913. sz. — A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó selmeczbányai erdőgondnokságnál kitermelt és a bélabányai vasuti állomási rakodóra kiszállított

211 drb., kéregben mérve mintegy 235 köbméter tölgyműfa, zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi február 9-ik napján déli 12 óráig nyújtandók be Zsarnóczán az erdőhivatalnál, ahol is azok 1914. évi február hó 10-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az árverési s egyuttal szerződési feltételek, a faanyagokra és kikiáltási árra vonatkozó adatok, ajánlati űrlap és boríték a zsarnócza m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Zsarnócza, 1914. évi január hóban.

(14)

M. kir. erdőhivatal.

Pályázati hirdetmény. 210/1914. sz. — A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületében üresedés folytán kettő (2) főerdőőri, egy (1) erdőőri, egy (1) másodosztályu erdőlegényi és egy (1) másodosztályu segéderdőőri, illetve előléptetés esetén három erdőőri, vagy ugyanannyi I. osztályu erdőlegényi vagy segéderdőőri, illetve 4 másodosztályu erdőlegényi vagy segéderdőőri állásra, az állományszerű illetményekkel 1914. évi február hó 25-iki lejárattal pályázat nyitattik.

Jelen pályázat útján betöltendő állásokkal járó javadalmazást, valamint a pályázóktól megkívánt és a pályázati kérvényekben okmányilag igazolandó kellékeket feltüntető pályázati feltételek a m. kir. főerdőhivatalnál Lippán (Temes megye) megtekinthetők, ugyanott esetleg levélbeli megkeresés útján díjtalanul meg is szerezhetők.

Lippa, 1914. évi január hó 16-án.

(15)

M. kir. főerdőhivatal.

Füz- és nyárfaeladás tövön. 135/1914. szám. — Az apatini m. kir. erdőhivatalhoz tartozó palánkai m. kir. erdőgondnokság kerületében fekvő palonai lágy erdő 224 holdas vágás fatömege 5190 korona kikiáltási árral a palánkai m. kir. erdőgondnokságnál 1914. évi február hó 5-én délelőtt 10 órakor megtartandó írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverésen kerül eladásra.

Az eladási feltételek, az ajánlati űrlapok és borítékok az apatini m. kir. erdőhivatalnál és a palánkai m. kir. erdőgondnok-ságnál szerezhetők meg.

Apatin, 1914. évi január hóban.

(16)

M. kir. erdőhivatal.

Tölgyfaeladási hirdetés. 70/914. sz. — Brassó vármegyében Szászveresmart község 1914. évi február 26-án délután 4 órakor a községi irodában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlat útján a földmivelésügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának 1913. évi 3336 I/A/2. számú engedélye alapján elad 4000 darab műszaki célokra alkalmas tölgyfát, mely a hivatalos becslés szerint 4323·24 tm^3 kéregnélküli műfát, 1175·67 $űrm^3$ hasábfát, 718·07 $űrm^3$ dorongfát, 4243·42 $űrm^3$ galyfát és forgácsot tartalmaz.

A hivatalosan megállapított becsár 76096 K 83 f, melynek 10⁰/₀-a bánatpénzül az árverést vezető kezéhez leteendő.

Az erdőrészt a Máv. vasuti állomástól mintegy 6 km-re fekszik. Utak, fuvar- és munkásviszonyok elég jók.

A részletes becslés, valamint az árverési és szerződési feltételek alulírott községi előljárásságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szászveresmart, 1914. évi január hó 10-én.

(17. II. 1.)

Az előljárásság.

Termelt fenyőörönkőfaeladás. 11503/1914. I/B/1. F. M. sz. — A zvarini, feketevági és teplicskai m. kir. erdőgondnokságok faterméséből 3 (három) éven át évente mintegy 20.000 (huszezer) tömörköbméter lucz és jegenyefenyőörönkőfa Liptóújvárott a főerdőhivatal hivatalos helyiségében 1914. évi február hó 9 (kilencedik) napján délelőtt 10 órakor fűrészbérlettel kapcsolatosan, zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson eladásra kerül.

Az írásbeli ajánlatok 1914. évi február hó 8-án déli 12 (tizenkettő) óráig nyújtandók be a liptóújvári m. kir. főerdőhivatalhoz.

Az árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlapok és borítékok a liptóújvári m. kir. főerdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi január hóban.

(18)

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Fenyőhaszonfaeladás. 74140/1913/I/B/1. szám. — A kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz tartozó gyalui és jósikafalvai erdőgondnokság 1914—1916. évi fenyőfatermése, a hidegszamosi kincstári gőzfürész bérletével kapcsolatosan, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi márczius hó 9-én déli 12 óráig nyújtandók be a kolozsvári erdőigazgatóságnál, ahol azok márczius hó 10-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni. Árverési és szerződési feltételek, a kikiáltási árak kimutatása, ajánlati űrlap és boríték a kolozsvári erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi január hóban.

(19)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Vadászterület bérbeadása. 1081/1913. sz. — A volt 14. sz. szerb-bánáti határőrezredből alakult vagyonszövetség tulajdonát képező és a fehértemplom-ujmoldovai m. kir. jár. erdőgondnokság kezelése alatt álló erdőkben gyakorolható vadászati jog bérbeadása iránt 1914. évi február hó 14-én d. e. 10 órakor a fentnevezett m. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverés fog tartatni, melyben csak is nagykoru magyar honpolgárok vehetnek részt.

A bérlet időtartama 1914. évi január hó 1-től számított 6 (hat) év.

Az évi bérösszegre vonatkozó kikiáltási ár, valamint a bánatpénz nagysága az általános árverési és szerződési feltételekből tudható meg, melyek a temesvári m. kir. állami erdőhivatalnál és a fehértemplom-ujmoldovai m. kir. jár. erdőgondnokságnál tekinthetők meg.

Fehértemplom, 1914. évi január hóban.

(20)

Árverési hirdetés. 7/1914. szám. — Sáros vármegyében fekvő Boroszló volt urbéreseinek vásárolt erdejében 1104/1913. számú közig. erdészeti albizottsági véghatározattal előhasználatkép engedélyezett, 1913—1922. évekre előírt vágásterületen 20—59 cm mellmagassági átmérővel bíró

2767 drb. mintegy 1100 tm^3 lucz-,

1516 drb. mintegy 676 tm^3 erdei- és

191 drb. mintegy 52 tm^3 vörösfenyő,

összesen 4474 drb. mintegy 1828 tömköbméterre becsült építőfa és 209 tm^3 -re becsült fenyőtűzifa 1914. évi február hó 17-én dél-előtt 10 órakor a községi bíró házában, írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen tövön el fog adatni.

Becsérték mint kikiáltási ár: 11.841 korona.

Bánatpénz: 1184 korona.

Kihasználási határidő: 2 év.

Utóajánlatok el nem fogadtatnak.

A részletes árverési feltételek és becslési adatok az eperjesi m. kir. állami erdőhivatalnál és az eperjesvidéki alsó m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Boroszló (Sáros vármegye), 1914. évi január hó 7-én.

(21)

Hrivnyák János
urbéres elnök.

Faeladási hirdetés. Felkenyér községnek Kudsir község határában fekvő „Comárnics” nevű havasi erdejében az „A” gazd. osztály IV. tag 18. számú osztagának összes luczfenyő- és bükk-fatömege a nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1911. évi 37703/1911/I/A/2. számú magas engedélye folytán el fog adatni.

A zárt írásbeli ajánlattal kapcsolatos nyílt szóbeli árverés 1914. év június hó 15-én Felkenyér község házában fog megtartatni.

A zárt írásbeli ajánlatok az árverés napján a szóbeli árverés megkezdéséig az árverést vezető elnök kezéhez adandók be.

Kikiáltási ár 22.916 korona.

Bánatpénz 2291 korona.

A zárt írásbeli ajánlatban, melyhez a bánatpénz is csatolandó, világosan kiteendő, hogy az ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utóajánlatok, táviratilag és távbeszélőn tett ajánlatok el nem fogadtatnak.

Az eladás tárgyát képező erdőrészt fája a „Riu Máré” nevű usztatásra berendezett patakon egészen az alkenyéri vasútállomásig usztathatók.

A részletes árverési feltételek megtekinthetők a dévai állami erdőhivatal, a szászvárosi m. kir. járási erdőgondnokság és a Felkenyér községi előjáróságnak irodájában.

Felkenyér, 1914. évi január hó 12-én.

Herlea Sándor
kijő.

(22)

Baciu Vasily
I. bíró

Bükkhasábtüzifaeladás a Buság-Misztótfalu vasuti állomás melletti raktárterületen. 154/1914. sz. — A nagybányai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó láposbányai m. kir. erdőgondnokság vágásaiban 1913. évben kitermelt s a Buság-Misztótfalu vasuti állomás melletti raktárterületre kifuvarozott s ott sarangokba felrétegelt összesen 610, azaz hatszáztíz ürköbméter bükküzifa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok folyó évi február hó 8-án déli 12 óráig nyújtandók be Nagybánán a m. kir. főerdőhivatalnál, ahol azok február hó 9-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Kikiáltási ár $\text{ü}rm^3$ -ként: 6 korona 60 fillér.

Bánatpénz: 400 korona.

A versenytárgyalási és szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték az alulírott főerdőhivatalnál és a láposbányai m. kir. erdőgondnokságnál szerezhetők be.

Nagybánya, 1914. évi január hóban.

(23)

M. kir. főerdőhivatal.

Faarverési hirdetmény. 30/913. sz. — Az ugocsamegyei Alsókaraszló község Alsókaraszlón, a községházánál 1914. évi február hó 16-án d. e. 9 órakor tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyílt szóbeli árverésen eladja a község „Gyil” nevű erdején 18'0 kat. holdon tövön álló és 45 m^3 műfára és 3755 $\text{ü}rm$ tűzifára becsült bükkfaanyagot.

Kikiáltási ár 4592 K. Bánatpénz 460 K. Kiszállítási határidő 1915. évi április hó 30. Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési feltételek és becslési adatok az ilosvai m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők. — Az „Ajánlat Alsókaraszló község erdején felbecsült fatömegre” feliratu, bánatpénzzel ellátott és a községi előjáróságnál benyújtandó ajánlatok-

ban az eladásra a kiírt összes fatömegért megajánlott összes tőár betűkkel és számokkal kétséget kizáró módon kiirandó és ajánlattevő kijelenteni köteles, hogy a részletes faeladási feltételeket ismeri s magát azoknak feltétlenül aláveti.

Alsókaraszló, 1914. évi január hó 9-én.

(24)

Buleza János
községi bíró.

Erdészeti események!	Bükkmakk! Akác- és glediosiamagvak! Stainer Gyula császári és királyi udvari szállító Magyar magpergetőgyár, erdészeti magnagykereskedés, KÖRMEND (Vas megye). Erdészeti eseménytelepek: ZALAEGERSZEG. Erdészeti magvak! Elismert megbízható minőségű, szav. tölt csiraképességű: tülevelű, lomblevelű magvak: luczfenyő, erdeifenyő, vörösfenyő, feketefenyő, banksfenyő, simafenyő stb. Akác, glediosia, kocsányos és kocsánytalan tölgy-makk! Gyümölcsmagvak: Alma-, körtemagvak, prima. Facsemeték! Tülevelű, lomblevelű facsemeték I, 2, 3 és 4 évesek. Disz- és sorfák. Diszfenyők. Buxus. Gyümölcs vadonczok. Külön árajánlattal azonnal szívesen szolgálunk. Kocsányos kocsánytalan tölgy-makk! (25. VII. 1.)	Fenyőmagvak!
----------------------	--	--------------

Bükk- és egyéb törzsfaeladási hirdetmény. Alulírott kir. erdőigazgatóságnál 1914. évi február hó 16-án délelőtt 11 órakor, kizárólag írásbeli ajánlatok útján a következő tővön lévő fatömegek kerülnek eladásra és pedig:

1. A vojnicsei kir. erdőgondnokság III. vágássorozatában kijelölt 11.281 drb. törzs, 10.800 m^3 bükk, 30 m^3 tölgy, 133 m^3 gesztenye és 81 m^3 egyéb fatömeggel és 15.357 korona kikiáltási árral.

2. A pitomacsai kir. erdőgondnokság II. vágássorozatában kijelölt 1033 drb. törzs 1714 m^3 bükk és 18 m^3 egyéb fatömeggel s 3796 korona kikiáltási árral.

3. A pitomacsai kir. erdőgondnokság I. vágássorozatában kijelölt 2265 drb. törzs 2042 m^3 bükk, 6 m^3 szil és 8 m^3 hárs fatömeggel s 4110 korona kikiáltási árral.

A részletes árverési és szerződési feltételek alulírott kir. erdőigazgatóságnál és az illető kir. erdőgondnokságoknál megtekinthetők s kívánatra posta útján is megküldhetők.

Zagreb, 1914. évi január hóban.

(32)

Kir. erdőigazgatóság.

Tölgyfaeladási hirdetmény. 581/1913. sz. — Illyefalva nagyközség alulírott előljárósága közhirre teszi, hogy a község tulajdonát képező, a határában fekvő erdeje „B” üzemosztály 13., 15., 16., 17., 20. és 24. számú osztagainak összesen 176·52 kat. hold területen levő, összesen 10.714 szál 15—106 cm mellmagassági átmérővel bíró tölgyfaanyagát, mely a hivatalos becslés szerint 9997·4 m³ kéregnélküli műfát, 1985·3 m³ hasábtüzifát, 3074·1 m³ vegyes tűzifát (dorong- és ágfa), vagyis összesen 15056·8 m³ fatömeget tesz ki, a nagyméltóságu m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 74668/1913/I/A/2. számú engedélye alapján 1914. évi február hó 15. napján délelőtt 10 órakor Illyefalva nagyközség házánál megtartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja.

Kikiáltási ár 315.008 K, azaz háromszáztizenötezernyolcz korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 20%-a, vagyis 63.001 K, azaz hatvanháromezeregy korona.

Árverési és szerződési feltételektől eltérő, vagy későn érkező és utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Szabályszerűen kiállított írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés kezdete előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. Az írásbeli zárt ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe, ha szabályszerűen vannak kiállítva és olvashatóan azon nyilatkozatot tartalmaznak, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

A részletes fabecslés, árverési és szerződési feltételek Illyefalva községházánál és a m. kir. járási erdőgondnokságnál Sepsiszentgyörgyön a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverezni szándékozóknak szabadságukban áll, hogy az árverés tárgyát képező faanyagot a helyszínen előzőleg megtekintsék és esetleg saját közgeikkel megbecsüljék a községi előljáróságnál való előzetes jelentkezés és engedélykérés kötelezettsége mellett.

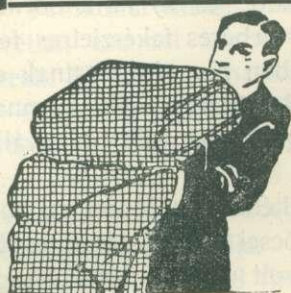
Az erdő a községtől 3·4, Uzon vasuti állomástól 9·4 km távolságra van. A kiszállítás igen kényelmes.

Illyefalva, 1913. évi december hó 28-án.

Farkas Mihály
bíró.

(27)

Velzer Ferencz
jegyző.

Uri és női ruhának való brünni posztót

legolcsóbb áron

Etzler és Dostal czégnél

Brünn, Schwedengasse 5/g, a tanárok és állami tisztviselők egyesületeinek szállítóinál lehet beszerezni.

A magánember sok pénzt takarít meg, ha a posztót közvetlenül a gyártelepről szerzi be. — Bármely árban eladott áru új és divatos. — A legkisebb mennyiség is szállítva lesz. Gazdag tartalmu mintacsomag megtekintésre díjtalanul és portómentesen szállítatik.

(29. VIII. 1.

Faarverési hirdetmény. Az Alsórépás (Szepes m.) községi volt urbéres birtokosság 1914. évi február hó 23-án d. e. 10 órakor a községi iskolában tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdőnek az 1723/1913. erd. alb. határozattal kihasználásra engedélyezett s a 10., 11., 6., 4. osztagokban található összesen 4469'27 tm^3 lucz- és 3189'79 tm^3 jegenyefenyő kéregrnélküli haszonfáját.

Becsár 45.954 korona. Kiszállítási határidő bezárólag 1916. évi márczius hó 31-ig.

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe: a) ha a hirdetményben kitűzött óra előtt nyújtatnak be; b) ha tisztán kivehető számjegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiírva tartalmazzák a megajánlott összeget; c) ha az ajánlat szövege, valamint annak borítéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza, úgy amint az a hirdetményben foglaltatik; d) ha lepecsételve és ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátva adatnak be; e) ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti; f) ha bánatpénzképen a megajánlott összegnek legalább 10⁰/o-át készpénzben tartalmazzák; g) ha úgy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye

(utolsó postaállomás) világosan kiolvasható; és *h*) ha a boríték kívül „Ajánlat az Alsórépás községi volt urbéres fakészletre” felírással van ellátva. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek a lőcsei m. kir. áll. erdőhivatalnál, az annak alárendelt lőcsei m. kir. járási erdőgondnokságnál és az Alsórépás községi volt urbéres birtokossági elnökénél tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

(28)

Lőcsei m. kir. járási erdőgondnokság.

Faarverési hirdetmény. 325/1913. szám. — Alsóscenterzsébet (Zala m.) község volt urbéres közbirtokosságának tulajdonát képező erdőben és legelőn mintegy 240 kat. holdnyi területnek fatömege a nagymélt. földm. m. kir. miniszterium 129695/1913 sz. engedélye alapján nevezetesen: 456 drb. 20—200 cm vastagságu 98471 m³ mű és 12821 m³ tűzifatörzsre becsült tölgyfatörzs 1914. évi február hó 17-én délelőtt 10 órakor Alsóscenterzsébet község (Zala vármegye) bírójának házában megtartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal összekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási becár 34.690 korona, bánatpénz 3469 korona.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 3469 korona bánatpénzzel, vagy megfelelő óvadékképes értékpapirokkal és 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok, melyekben a felajánlott vételár számokkal és betűkkel olvashatóan kiirandó, valamint kinyilatkoztatandó ajánlattevő által az is, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, alulírott által a szóbeli árverés megkezdése előtt postán, úgy közvetlenül benyújtva elfogadtatnak, ellenben utó- vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek az alsólendvai m. kir. járási erdőgondnokságnál és Alsóscenterzsébet község közbirtokossági elnökénél a hivatalos órákban megtekinthetők.

Az utolsó vasuti állomás Rédics, az erdőtől 18 km távolságra fekszik.

Alsóscenterzsébet, 1914. évi január hó 22-én.

(30)

Rátik János
urb. elnök.

Faeladási hirdetemény. A nagyompolyi volt urbéres közönség nevében ezennel közhirrre teszem, hogy a tulajdonukat képező „Dealu Crisanului” nevű erdőrészben 484 kat. holdon 126 szál 20—70 cm mellmagassági átmérővel bíró $136.7 m^3$ haszonfára, $75.5 m^3$ tűzifára becsült tölgytömeget 1914. évi február hó 23-án d. e. 10 órakor kezdődő és Zalatna község házában megrendezett nyilvános szó- és írásbeli ajánlattal összekötött árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja.

Kikiáltási ár 2338 (kettőezerháromszázharmincznyolcz) korona. Bántapénz 234 korona.

Az erdő a zalatna-abrudbányai országút közvetlen közelében, a zalatnai vasuti állomástól 5 kilométer távolságra fekszik.

Utó-, valamint távirati ajánlatok nem fogadtnak el.

A fatömeg becsáron alól eladatni nem fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becslésre vonatkozó közelebbi adatok alólirottnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zalatna, 1914. évi január hó 23-án.

(31)

Allini Gyula

volt urbéres elnök.

ERDÉSZETI CSEMETÉK ÉS MAGVAK

a legmegbízhatóbb minőségben és a legjutányosabb árakon beszerezhetők a **MAGYAR ERDÉSZETI ÉS KERTÉSZETI VÁLLALATNÁL, Neumayr és Társa, csemete- és magkereskedés, csemetetermelés, Zalaegerszeg.** Árjegyzék kívánatra megküldetik! Nagyobb szükségletnél előnyárajánlat!

(34. VI. 1.)

Faeladási hirdetemény. A nagyderzsida volt urbéres 4407/913. számú F. M. engedély alapján eladják 1914. évi február hó 9-én Nagyderzsida község házában d. e. 11 órakor kezdődő nyilvános szó- és írásbeli árverésen a tulajdonukat képező, Nagyderzsida község határában fekvő erdejüknek kihasználásra engedélyezett, összesen mintegy 150 kat. hold területén található s a szilágysomlyói m. kir. járási erdőgondnokság által mintegy $373 m^3$ tölgyműfára, 4473 ürm^3 cserhasábtűzifára, 4167 ürm^3 cserdorongtűzifára és 1797 szekér ág- és galyfára becsült összes faanyagot.

Kikiáltási ár 35.017 K.

Bánatpénz 3502 K.

Zárt írásbeli ajánlatok csakis a szóbeli árverés megkezdése előtt fogadtnak el. Utó-, becsáron aluli, vagy kellően fel nem szerelt zárt írásbeli ajánlatok el nem fogadtnak.

Részletes árverési és szerződési feltételek a szilágysomlyói m. kir. járási erdőgondnokságnál és Nagyderzsida községhezánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az erdő a községtől 0·5 km-re és a község a legközelebbi derzsida vasuti állomástól 2·0 km-re fekszik.

(35)

Zaha György
urb. elnök.

Fenyőmagvaím mind magyarhonuak és magasértékűek!

Elismert pontos kiszolgálás.

Sándor Imre

erdészeti magkeres-
kedő és erdészeti
csemetenagytermelő.

Székesfehérvár

ajánl:

mindennemű erdészeti
famağvakat és azok cse-
metéit elérhetetlen minő-
ségben és versenyárak
mellett.

Elsőrendű szolid cég.

(33. VI. 1)

Ákác és kocsánytalan makkszükségletet már most biztosítani kérem.

Hirdetmény. 2119/1914. kig. sz. — Zenta város tanácsa részéről felhivatnak mindazon erdőtulajdonosok, akiknek 160·4—180 kat. hold eladó kész erdejük, vagy letarolt, kihasznált erdőterületük van, hogy az eladásra vonatkozó ajánlatukat 1914. évi február hó 12-ig Zenta város tanácsához posta útján adják be.

Az ajánlatokban az ajánlat 1600 □-öles holdanként teendő meg és az ajánlatban az eladási ár végösszege is feltüntetendő.

Az ajánlatokban az erdő kora, a fák neme, a határ, amelyben fekszik, hajó-, vasut-, vagy postaállomás, valamint az eladással megbízott egyén megnevezendő s amennyiben az eladandó erdőnek üzemterve is volna, az üzemterv másolata is csatolandó.

Zenta város tanácsának 1914. évi január hó 24-én tartott üléséből.

(36)

Szárích
polgármester.

Termelt tüzi- és haszonfa eladása. 358/1914. sz. — A vinkovczi kir. főerdőhivatalnál 1914. évi február hó 9-én délelőtt 10 órakor írásbeli ajánlatok elfogadásával nyilvános versenytárgyalásra kerül a zsupanjei kir. erdőgondnokság „A” üzemosztály 2. vágássorozata „Lozsa” nevű erdőrészben 300 000 kat holdat kitevő területen rendes gyérités útján kitermelt, a tő mellett sarangolt 44 *űrm* I-ső, 225 *űrm* II-od, 1545 *űrm* III-ad osztályu gyertyán-, 107 *űrm* I-ső, 547 *űrm* II-od, 3648 *űrm* III-ad osztályu kőris-, szil-, tölgy- és vadgyümölcs-, 45 *űrm* I-ső, 68 *űrm* II-od, 106 *űrm* III-ad osztályu egyéb lombfa, összesen 6335 *űrm* tűzifa, továbbá tőnél fekvő 5967 *m*³ szilhaszonfa. Kikiáltási ár 13.999 K 16 f.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 (tíz) százaléka.

A fent kimutatott faanyagra tett s borítékba zárt ajánlatok a versenytárgyalás napján annak megkezdése előtt, vagyis 10 óráig délelőtt nyújtandók be a vinkovczi királyi főerdőhivatal házipénztárához.

A versenytárgyalási s egyszersmind szerződési feltételek a vinkovczi kir. főerdőhivatalnál díjmentesen szerezhetők be, de a zsupanjei kir. erdőgondnokságnál is megtekinthetők.

Vinkovci, 1914. évi január hóban.

(37)

Kir. főerdőhivatal.

Versenytárgyalási hirdetmény erdei vasuti tölgytalpfák szállítására. Az ungvári m. kir. főerdőhivatal kerületében a m. kir. államvasutak Malomrét állomása mellől építendő malomrét-patak-ujfalui 76 *cm* nyomtávu, gőzüzemű erdei vasut felépítményéhez szükséges 8000 drb I. osztályu, 18.000 drb. II. osztályu és 12 csoport.

váltó- és keresztezési tölgytalpfa szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Ajánlat a kiírás tárgyát képező összes tölgytalpfákra együttesen, vagy azoknak egy részére, vagy egyes talpfacsoportokra külön-külön is tehető.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott és a pályázati feltételekben körülírt módon kiállított írásbeli ajánlatok az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál 1914. évi márczius hó 5-ik napjának d. e. 12 órájáig nyújtandók be.

Az ajánlatok alapjául szolgáló pályázati feltételek, továbbá a szállítási feltételek és a kötlevel tervezete s a használandó ajánlat az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetőleg a feltételek, a kötlevel tervezete, az ajánlat mintája együttesen 5 (öt) koronáért ugyanott beszerezhetők.

A szállítás 1914. évi június hó végéig teljesen befejezendő.

Ajánlattevő tartozik az ajánlati összeg 5 (öt) százalékával egyenértékű bánatpénzt az ungvári m. kir. főerdőhivatal házipénztáránál, vagy bármely más állami pénztárnál készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban letenni és az erre vonatkozó letéti nyugtát az ajánlathoz csatolni.

Budapest, 1914. évi június hó 24-én.

(38) *M. kir. földmivelésügyi miniszter.*

Árverési hirdetmény. Fenyőfaeladás. 17/1913. sz. — Az ökörmezői volt urbéres közbirtokosság Ökörmezőn (Máramaros vármegye) a községházánál 1914. évi márczius hó 3-án délelőtt 10 órakor tartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja a „Hrabovecz“ dülőben a nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi minisztérium 6129/1913. számú magas rendelete alapján eladásra kijelölt 1900—1912. évekről megtakarított és az 1913—1914. évekre esedékes 125.69 kat. holdon tövön alálható fenyőfakészletet.

A fakészle hivatalos becslés szerint 14.376 darab szálfá, 12.975 m³ tisztán kihozható műfa (tutajfa) tartalommal és 3347 drb. rudas anyag. Kikiáltási ár, mint hivatalosan megállapított becsérték, 97.200 K. Bánatpénz 9720 K.

A feltételektől eltérő, avagy távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. A fakészlet becsértéken alól nem adatik el.

A részletes árverési és szerződési feltételek megtudhatók a máramarosszigeti m. kir. állami erdőhivatalnál, az ökörmézői m. kir. járási erdőgondnokságnál és az eladó volt urbéres közbirtokosság alulirott elnökénél.

Ökörmező (u. p. Ökörmező, Máramaros vármegye), 1914. évi január hó 25-én.

(39)

Zombory Emil

a volt urbéresek elnöke.

Felsőmagyarországi uradalomnál erdőmérnökgyakornoki állás töltendő be. Javadalmazás: 1200 K évi fizetés, szabad lakás, fajárandóság, külső felméréseknél napidíj.

Bizonyítványmásolatokkal ellátott kérvények e lap kiadóhivatalához küldendőek. (40. III. 1.)

- RENDSZERES NÖVÉNYTAN. Irta: dr. Tuzson János. I. Általános rész és a virágtalan növények. Ára egyesületi tagoknak 8 K. Bolti ára 10 K.
- A FENYŐFÉLÉK FÁJÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ SZÖVEGTANA. Irta: dr. Hollendonner Ferencz. Ára tagoknak 16 K, másoknak 25 K.
- A TÖLGY ÉS TENYÉSZTÉSE. Irta: Fekete Lajos. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 4 K, másoknak 6 K.
- AZ ÁKÁCSFA MONOGRAFIÁJA. Irta: Vadas Jenő. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 6 K, másoknak 8 K.
- ERDEI FACSEMETÉK NEVELÉSE. Irta: Tomcsányi Gusztáv. Ára tagoknak 3 K, nem tagoknak 4 K; 4 K 45 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik.
- MAGYAR ERDÉSZETI OKLEVÉLTÁR. Szerkesztette és történeti bevezetéssel ellátta: Tagányi Károly. 3 kötet. 1906. Ára tagoknak 20 K, nem tagoknak 40 K.
- ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA. 1880—1889. (I—IX.) évfolyam teljesen elfogyott. (Ezen évfolyamokat az egyesület mérsékelten áron visszaváltja.) Elfogyott továbbá az 1890. (X.), 1892—5., 1899 (XIX.) 1901—3.: (XXI—XXIII.) évfolyam.
- Az 1891. (XI.) évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.
- Az 1896. (XVI.) évfolyam ára tagoknak 50 fill., nem tagoknak 1 K.
- Az 1897. (XVII.) évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.
- Az 1898. (XVIII.) évfolyam ára tagoknak 70 fill., nem tagoknak 1 K 40 fill.
- Az 1900. évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.
- Az 1904. évi (XXIV.) évfolyam ára tagoknak 1 K 50 fill., másoknak 2 K 40 fill.
- Az 1905. évi (XXV.) évfolyam ára tagoknak 50 fill., másoknak 1 K.
- Az 1906. és 1907. évi egyesített füzet ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K 50 f.
- Az 1908. évi XXVIII. évf. ára tagoknak 1 K, másoknak 2 K.
- Az 1909. évi XXIX. évf. ára tagoknak 1 K, másoknak 2 K.
- Az 1910. és 1911. évi (XXX. és XXXI.) évf. ára tagoknak 2 K, másoknak 4 K.
- Az Erdészeti Rendeletek Tára egyes füzetei 45 fill. postaköltség beküldése esetén bérmentve küldetnek.
- TANGENS-TÁBLÁZATOK. Összeállította Pohl János. Ára tagoknak 1 K, nem tagoknak 2 K. (Kapható a szerzőnél is Oraviczán.)
- A LEGELŐERDŐK BERENDEZÉSE, KEZELÉSE ÉS HASZNOSÍTÁSA. Irta: Márton Sándor. Ára tagoknak 4 K 80 fill., másoknak 6 K.
- HAZÁNK HÁZI FAIPARA. Irta Gaul Károly. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 1 K 40 fill., másoknak 2 K. Bérmentesítésre 45 fill. küldendő.
- A BÜKKTÜZIFA ROMLÁSA ÉS AZ ELLENE VALÓ VÉDEKEZÉS. Irta: Gellért József. Ára tagoknak 60 fill., másoknak 1 K. Bérmentesítésre 35 fill. küldendő.
- A KÜLFÖLDI FANEMEK MEGTELEPÍTÉSE STB. Irta: Péch Dezső. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 3 K, másoknak 4 K. Bérmentesítésre 45 fill. küldendő.
- ÉRTEKEZÉSEK AZ ERDŐRENDEZÉS KÖRÉBŐL. Irta: Bund Károly. Ára 4 K.
- A SZÁLALÓ ERDŐK BERENDEZÉSE. Irta: Fekete Lajos. Ára 1 K 20 fill., ill. 90 fill.
- ERDÉSZETI GÉPTAN. Irta: Kövesi Antal. Ára tagoknak 4 K, másoknak 5 K.
- FÁBÓL KÉSZÍTETT CZUKOR ÉS ALKOHOL. Irta: dr. Zemplén Géza. Ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K. Bérmentesítésre 45 f küldendő be. Kapható az Eggenberger-féle könyvkereskedésben is. (Budapest, IV. Kecskeméti-u. 3.)
- NÉPSZERŰ ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. I. füzet. Spórás növények. Elfogyott II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok, tülevelűek. Ára 2 K. III. füzet. Magházias növények. Ára 3 K. Irta Fekete Lajos.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél továbbá megrendelhetők a következő művek, melyek után egyesületi tagok és könyvkereskedők 25 százalék árengedményben részesülnek:

ERDŐRENDEZÉSTAN. Irta: Fekete Lajos. Ára 12 K, ill. 9 K.

ERDÉSZETI NYERESÉGSZÁMITÁSTAN. Irta: Fekete Lajos. Ára 4 K, ill. 3 K.

A szerzőknél rendelhetők meg:

ERDŐBECSLÉSTAN. Irta: Soltz Gyula és Fekete Lajos. Ára 8, ill. 6 K. Kapható Fekete Lajos min. tanácsosnál Selmeczbányán.

ERDŐMIVELÉSTAN. Irta: Vadas Jenő (Selmeczbánya). Ára tagoknak 7 K, nem tagoknak 10 K.

A SELMECZBÁNYAI M. K. ERDŐAKADÉMIA TÖRTÉNETE ÉS ISMERTETŐJE. Irta: Vadas Jenő. Ára 4 K (erdőgyakornokoknak 3 K, akadémiai hallgatóknak 2 K). Kapható a szerzőnél (Selmeczbányán).

ERDÉSZETI ÉPÍTÉSTAN. Irta: Sobó Jenő (Selmeczbánya). I. rész. 1. és 2. kötet: Középités. Egy-egy kötet ára tagoknak 11 K 20 fill., nem tagoknak 16 K. — II. rész: Ut-, vasút- és hidépités. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 16 K.

ERDŐRENDEZÉSÜNK FEJLESZTÉSÉRŐL. Irta Muzsnay Géza, Zsarnócza (Bars m.). Ára 5 K, bérmentesítve 5 K 45 f.

ERDŐRENDEZÉSTAN. Irta: Muzsnay Géza, Zsarnócza (Bars m.). Ára 10 K bérmentesítve, ajánlva 10 K 55 f.

Egyébűtt megrendelhető magyar erdészeti művek:

A MAGYAR ÁLLAM ERDŐSÉGEINEK GAZDASÁGI ÉS KERESKEDELMI LEIRÁSA. Szerkesztette: dr. Bedő Albert. 4 kötet, egy térképpel. Kiadta a földmivelésügyi miniszterium. 1896. Magyar, német és francia nyelven.

A BÜKKFA KÖRHADÁSA ÉS KONZERVÁLÁSA. Irta: dr. Tuzson János. Kapható Kilián Frigyes utódánál. Budapest, Váci-utca. Ára 4 K.

AZ ERDŐHASZNÁLATTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: Szécsi Zsigmond. II. kiadás. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 16 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán).

ÁLTALÁNOS FÖLDMÉRÉSTAN. Irta: Cséti Ottó. II. kiadás. (Kapható ugyanott.) Ára 9 K.

ERDŐVÉDELEMTAN. Irta: Téglás Károly. (Kapható ugyanott.) Ára 5 K 40 f.

ERDÉSZETI TALAJTAN. Irta: Fekete Lajos. II. kiadás. 1891. (Kapható ugyanott.) Ára 5 K.

GRAFOSZTATIKA ÉS VASSZERKEZETEK. Irta: Kövesi Antal. Ára tagoknak 8 K, másoknak 10 K. (Kapható ugyanott.)

BETŰSOROS TÁRGYMUTATÓ AZ ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA I—XXIV. ÉVFOLYAMAIHOZ. Összeállította Tomasovszky Imre. (Kapható ugyanott.) Ára 1 K.

ERDÉSZETI SEGÉDTÁBLÁK. Ára: 8 K és ERDEI ROVATOS NAPLÓ. Ára 1 K 20 fill. Megrendelhetők a földmivelésügyi miniszteriumnál Budapest.

TERMÉSI TÁBLÁK. 1886. Kiadta Fülöp Szász-Coburg herceg erdőrendező-sége. (Jolsva, Gömör m.) Ára 2 K.

AZ ÁRVÉDELMI FÜZESEK TELEPÍTÉSE ÉS MŰVELÉSE. Irta: Vadas Jenő. Ára 50 f. Megrendelhető a földmivelésügyi miniszteriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Muzeum körút 2. szám.

A MAGYAR BIRODALOM FONTOSABB FÁSNÖVÉNYEINEK MAG- ÉS TERMÉSHATÁROZÓJA. Irta: *Petricsek Adolf*. Selmeczbánya, 1909. Joerges A. özv. és fia kiadása. Ára 1 K 60 f.

„A VADÁSZ-VIZSLA.” Gyakorlati útmutató a vizslanevelés, tanítás, használat és gyógykezeléshez. Irta: Stark Dezső főerdész. III. kiadás. Ára 2 K. Megrendelhető a „Patria” irodalmi vállalatnál, Budapest, Üllői-ut 25.

KEDVEZMÉNY. A dr. Herczel-féle fasor-szanatorium (Budapest, VII., Városligeti-fasor 9. sz.) vizgyógyintézetében az Országos Erdészeti Egyesület tagjai 25% kedvezményben részesülnek. Kedvezményes jegyre szóló utalvány az egyesület titkári hivatala útján kapható.